

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 9 - 10 maja 2016 roku na kierunku „zarządzanie” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Grażyna Trzpiot – ekspert PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA
3. mgr Dominika Wszyńska - ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
4. Agnieszka Szyndler - ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zarządzanie” prowadzonym na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci, w tym po raz pierwszy na studiach II stopnia po przywróceniu uprawnień. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitaacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW
STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		x			

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		x			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		x			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		x			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		x			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		x			

<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.</p> <p>1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*</p> <p>1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.</p> <p>1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.</p> <p>1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*</p> <p>1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia,</p>
--

umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych

efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia kierunku *zarządzanie* na studiach I i II stopnia uwzględnia cele polityki jakości ujęte w zadaniach strategicznych Strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych na lata 2016-2020. Cele te zakładają *osiągnięcie wysokiej pozycji w zakresie kształcenia oraz stworzenie modelowego systemu współpracy z gospodarką*. Uszczegółowienie tych celów Wydział określa poprzez uelastycznienie kierunku oraz inicjowanie instytucjonalnej współpracy Wydziału ze środowiskiem przedsiębiorców. Realizacja tych zadań odbywa się poprzez oferowanie specjalności kształcenia odpowiadających na potrzeby rynku pracy. Są to następujące specjalności :na studiach I stopnia *zarządzanie* marketingowe, *zarządzanie* przedsiębiorstwem, biznes turystyczny a na II stopniu: *Zarządzanie* zasobami ludzkimi, *Zarządzanie* usługami, *Zarządzanie* MSP, *Zarządzanie* w turystyce, *Strategie inwestycyjne i zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, *Business Management*. Paleta specjalności uwzględnia istotne problemy występujące w procesach zarządczych w gospodarce. Koncepcja kształcenia uwzględnia również proces internacjonalizacji kształcenia oferując specjalność *Business Management* w języku angielskim. Zadania związane z osiągnięciem wysokiej pozycji kształcenia wspierane są funkcjonującym na Wydziale wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia. Misja Uczelni określona jako: „Politechnika Koszalińska uznając za podstawowe zasady humanizmu i tolerancji światopoglądowej, wolności i niezależności prowadzenia badań naukowych, równości do kształcenia wszystkich grup społecznych, przyjmuje na siebie obowiązek nieustannego dostosowania i unowocześnienia oferty badawczej, dydaktycznej i kształcenia ustawicznego w zgodzie z tymi zasadami oraz rozwojem technicznym, kulturowym, potrzebami rynku pracy, gospodarki oraz zasadami współpracy regionalnej, krajowej i międzynarodowej” jest realizowana na kierunku *zarządzanie* poprzez wymienione specjalności kształcenia a także prowadzenie badań naukowych wykorzystywanych w aktualizacji treści kształcenia, tematyce prac dyplomowych. Treści kształcenia z zakresu podstaw zarządzania, ekonomii, finansów, koncepcji zarządzania, zarządzania kadrami, projektami, budują sylwetkę absolwenta studiów I i II stopnia na profilu ogólnoakademickim zgodną z misją uczelni, która zakłada zdolność absolwentów do wypełniania funkcji zawodowych i społecznych. Umiejętności absolwenta wzmocnione są wprowadzonymi do zajęć narzędziami informatycznymi, których wykorzystanie w procesach zarządczych oczekiwane jest na rynku pracy. Wydział uwzględniając powinności wynikające z misji nawiązuje współpracę z instytucjami i przedsiębiorstwami na szczeblu lokalnym i regionalnym w celu doskonalenia oferty dydaktycznej i badawczej. Natomiast zespół oceniający zwraca uwagę na podjęcie systemowej naukowej współpracy z ośrodkami akademickimi krajowymi i zagranicznymi, zgodnie z założeniami misji, dającej perspektywę uzyskiwania stopni naukowych. Koncepcja kształcenia jest w pełni dostosowana do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji i uwzględnia tradycje kształcenia wywodzące się ze standardów kształcenia kierunku *zarządzanie*.

1.2

Wydział Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej rozpoczął kształcenie na ocenianym kierunku *zarządzanie* (uprzednio *zarządzanie i marketing*) w dniu 1 października 1994 roku. Studia II stopnia zostały uruchomione w 2008 roku. W ramach planu rozwoju kierunku obok

wymienionych w 1.1. specjalności kształcenia od semestru letniego 2015/2016 uruchomiono specjalność Business Management prowadzoną w języku angielskim a także studia podyplomowe *Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy*. Plany rozwoju kierunku uwzględniają potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy co wspierane jest konstruktywną współpracą z interesariuszami zewnętrznymi a także aktualizację treści kształcenia zgodnie z osiągnięciami dyscypliny nauki o zarządzaniu.

Oceniając plany i możliwości rozwoju kierunku *zarządzanie* warto przytoczyć opinie nauczycieli akademickich, które padły podczas spotkania Zespołu Oceniającego PKA z kadrami prowadzącą zajęcia na kierunkach *zarządzanie*. Zwrócono uwagę na to że: przed 2 lata utworzono Konwent WNE PK, z którym wiązane są duże nadzieje w związku ze współpracą z podmiotami go tworzącymi, w zakresie organizacji praktyk zawodowych i większego dostosowania kompetencji absolwentów do oczekiwań pracodawców. W opinii kadry Wydział powinien dążyć do uzyskania uprawnień do doktoryzowania w dziedzinie nauk ekonomicznych. Plany rozwoju kierunku zakładają kontynuację kształcenia na profilu ogólnoakademickim.

1.3

Zarówno na studiach I, jak i II stopnia kierunek *zarządzanie* o profilu ogólnoakademickim został przyporządkowany do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Dziedzina nauki, do której odnoszą się zakładane efekty kształcenia to: nauki ekonomiczne, a dyscypliny naukowe to: nauki o zarządzaniu, ekonomia i finanse. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

1.4

Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia zostały przyjęte przez Uchwały nr 30/2012 i nr 35/2012 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 30 maja 2012 r. i 27 czerwca 2012 r. w sprawie opisów efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Politechnice Koszalińskiej od roku akademickiego 2012/2013. W dokumentacji znajduje się prawidłowo sporządzony opis zakładanych efektów kształcenia z tabelami odniesień kierunkowych efektów kształcenia do efektów obszarowych.

Efekty kształcenia sformułowano zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. W procesie formułowania efektów kształcenia na studiach I stopnia wyróżniono 18 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 19 dla umiejętności oraz 10 dla kompetencji społecznych. Na studiach II stopnia było to odpowiednio 12, 9 i 6 efektów kształcenia. Zostały one zdefiniowane relatywnie szeroko, ale w sposób umożliwiający stworzenie systemu weryfikacji i obiektywnej oceny stopnia ich osiągnięcia. Opis efektów kierunkowych uszczegóławia efekty obszarowe i odnosi je do odpowiednich dyscyplin naukowych przy czym w decydującej mierze do dyscypliny nauki o zarządzaniu. Opis efektów wyraźnie nawiązuje do terminologii właściwej dla nauk ekonomicznych, co czyni je zrozumiałymi. Sylabusy zawierają przedmiotowe efekty kształcenia, które są z kolei uszczegółowieniem efektów kierunkowych i konkretyzują je tworząc dobre podstawy do ich weryfikacji zarówno w zakresie wiedzy jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych. Analiza opisu efektów kierunkowych pozwala uznać, iż uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, co szczególnie podkreślają opisy efektów studiów II stopnia w zakresie wiedzy jak i studiów I stopnia w zakresie wybranych obszarów wiedzy. Jako przykład można wskazać efekt dla studiów II stopnia w zakresie wiedzy: *Ma pogłębioną wiedzę na temat zasad i koncepcji teorii ekonomii i zarządzania dotyczącą funkcjonowania i tendencji rozwojowych*. Z kolei uwzględnienie umiejętności badawczych mieści się w opisie efektów poprzez akcentowanie umiejętności analitycznych jednocześnie niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji. Efekty studiów II stopnia są rozszerzeniem i pogłębieniem kształcenia na studiach I stopnia, co zapewnia studentom możliwość kontynuacji edukacji.

Studenci ocenianego kierunku mają zapewniony dostęp do informacji o efektach kształcenia zakładanych dla kierunku *zarządzanie*. Dostęp do efektów kształcenia jest możliwy poprzez kontakt z nauczycielami akademickimi, jak również poprzez stronę internetową krk.tu.koszalin.pl, gdzie studenci mogą znaleźć karty przedmiotów, w których publikowane są efekty kształcenia. W opinii studentów efekty kształcenia są przedstawione w sposób przejrzysty i zrozumiały, a zweryfikowanie stopnia osiągnięcia przez nich zakładanych efektów kształcenia jest możliwe.

W opinii studentów efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku

pracy oraz w dalszej edukacji.

1.5.

1.5.1

Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów

1.5.2

Treści programowe dla ocenianego kierunku zostały uwzględnione w strukturze planu studiów, który zakłada na studiach I stopnia podział na moduły: Moduł kształcenia podstawowego w zakresie zarządzania, Moduł metod ilościowych, Moduł kształcenia ekonomicznego, Moduł kształcenia kierunkowego, Moduł kształcenia specjalnościowego - Moduł rachunkowo-finansowy, Moduł językowy, Moduł kształcenia ogólnego, Moduł zarządzania informacją, Moduł seminaryjny, Praktyka zawodowa, Moduł 4 przedmiotów do wyboru. Na studiach II stopnia są to odpowiednio następujące moduły: Moduł zarządzania przedsiębiorstwem, Moduł ekonomiczno-prawny, Moduł językowy, Moduł metod ilościowych w zarządzaniu, Moduł finansowo-rachunkowy, Moduł seminarium magisterskiego, Moduł specjalizacyjny, Moduł 2 przedmiotów wybieralnych. Struktura modułów, jak również ich zawartość treściowa jest logiczna, odpowiadająca przyjętym efektom kształcenia. Dobór przedmiotów i treści odpowiada dyscyplinom, do których zostały przypisane efekty kształcenia. Najwięcej przedmiotów nawiązuje do kanonu nauk o zarządzaniu. Treści kształcenia obejmują zagadnienia z zakresu mikroekonomii i makroekonomii, organizacji i zarządzania, zarządzania kadrami, projektami, statystyki, finansów. Treści kształcenia tworzą możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia. I tak np. efekt : *Ma zaawansowaną wiedzę o metodach i narzędziach pozyskiwania, analizy, prezentacji danych oraz modelowania zjawisk społecznych i gospodarczych wspomagających podejmowanie decyzji w organizacji w warunkach ryzyka i niepewności* jest wspomagany treściami z zakresu matematyki, statystyki, ekonometrii, badan operacyjnych, ekonomii, co zapewnia jego pełną realizację.

Oferowane na kierunku treści programowe wychodzą naprzeciw aktualnemu stanowi wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i nauk pokrewnych. Podsumowując, dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w dziedzinie nauk ekonomicznych.

1.5.3

Treści przedmiotów uwzględnionych w programie studiów na kierunku *zarządzanie* realizowane są przy zastosowaniu takich metod i form kształcenia jak: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, zajęcia laboratoryjne, seminaria i konwersatoria, projekty, opisy przypadków, w których najczęściej stosuje się poznawczą, problemową i praktyczną metodę nauczania. Metody te mają na celu osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia – zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności jak i kompetencji społecznych.

Przy prowadzeniu zajęć stosowane są różnorodne sposoby indywidualnej i grupowej aktywizacji studentów. Są to między innymi metoda rozwiązań praktycznych, klasyczna metoda problemowego podejścia do zjawisk i procesów życia społeczno-gospodarczego, gry symulacyjne i dydaktyczne, *blended learning* (na lektoratach i w ramach przedmiotu Przynależenie akademickie).

Studentom stwarza się przyjazne warunki do samorealizacji, wspierając w tym celu między innymi ich aktywność w utworzonym na początku 2016 roku Studenckim Klubie Przedsiębiorczości. Jego celem jest pogłębianie i rozwijanie zdobytej wiedzy oraz nawiązywanie współpracy z kołami naukowymi innych uczelni, integracja środowiska studenckiego zainteresowanego problematyką przedsiębiorczości oraz współpraca z krajowymi i zagranicznymi ekspertami życia gospodarczego.

Na profilu ogólnoakademickim przygotowanie do pracy badawczej odbywa się w ramach seminarium dyplomowego, na których student poznaje podstawowe metody badawcze i stosuje je przy realizacji prac licencjackich. Ponadto na takich przedmiotach jak statystyka student poznaje elementarne zasady budowania hipotez badawczych, uczy się wyboru narzędzi analitycznych. Stosowane metody zapewniają studentom udział w projektach badawczych poprzez seminaria magisterskie oraz wymogi prac magisterskich. Przegląd wybranych prac magisterskich pozwala uznać że mają one charakter prac badawczych, realizują projekt badawczy poprzez sformułowanie celu i przeprowadzeniu własnych badań empirycznych, prezentują opracowane wyniki. Na podkreślenie zasługuje również to, że w relatywnie wielu pracach studenci zamieszczają wyniki własnych badań

ankietowych, co dowodzi należytego opanowania warsztatu badawczego. Zespół Oceniający PKA uznał to za satysfakcjonujące. Jako metody aktywizujące można wskazać konwersatoria oraz seminaria., które np. zakładają samodzielne opracowanie referatów i ich prezentację, pracę w grupach. W opinii studentów stosowane przez nauczycieli akademickich metody oceny są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i umożliwiają ich osiągnięcie. W razie potrzeby metody kształcenia są dostosowywane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami np. poprzez udostępnianie materiałów dydaktycznych przez nauczycieli akademickich takich jak prezentacje i rękopisy. Przygotowanie studentów do pracy badawczej odbywa się głównie poprzez udział studentów w zajęciach praktycznych takich jak ćwiczenia i laboratoria. W bieżącym roku akademickim powstało również koło naukowe „Studencki Klub Przedsiębiorczości”, którego działalność ma za zadanie wspierać studentów w rozwoju naukowym.

1.5.4

Na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia kształcenie trwa 6 semestrów, a na studiach II stopnia 4 semestry. W toku studiów stacjonarnych student ma 2115 godzin zajęć (bez praktyk) wycenionych na 180 punktów ECTS. Praktyki trwają 160 h, którym przypisano tylko 4 punkty ECTS. Na studiach niestacjonarnych jest to odpowiednio 1267 godzin zajęć (bez praktyk).

W trakcie studiów stacjonarnych II stopnia student ma 1050 godzin zajęć, a na studiach niestacjonarnych 632 godziny zajęć. Łączna liczba punktów ECTS w toku studiów wynosi 120. Praktyki na studiach magisterskich nie są obowiązkowe.

Czas trwania kształcenia oraz przewidziany w programie studiów łączny nakład pracy na poszczególnych przedmiotach tworzy możliwości do zrealizowania efektów kształcenia i zakładanych treści programowych dla kierunku *zarządzanie*.

1.5.5

Organizacja systemu ECTS obowiązującego w Politechnice Koszalińskiej opiera się na Uchwale Nr 1/2012 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie wdrożenia w Politechnice Koszalińskiej Krajowych Ram Kwalifikacji. Dokument ten precyzuje między innymi: Czas trwania i plan studiów wraz z punktacją ECTS.

Wydział Nauk Ekonomicznych określił w programie studiów wszystkie podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS przewidziane przepisami prawa. Poniżej przedstawiono sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów I stopnia.

1.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	93 ECTS/ 50,5 %
2.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia	61 ECTS/ 33,2%
3.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe	67 ECTS/ 36,4%
4.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi (co najmniej 30%)	63 ECTS/ 34,2 %
5.	Liczba punktów ECTS za zajęcia z wychowania fizycznego	0 ECTS
6.	Minimalna liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów w tym zajęć z obszaru nauk humanistycznych	4 ECTS/ 2,2 %

Poniżej podano sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów II stopnia.

1.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	61 ECTS / 50,8%
2.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia	21 ECTS / 17,5%
3.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze	51 ECTS /

	praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe	42,5%
4.	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi (co najmniej 30%)	49 ECTS / 40,8%
5.	Minimalna liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów w tym zajęć z obszaru nauk humanistycznych	4 ECTS
6.	Liczba punktów ECTS za zajęcia z wychowania fizycznego	0

Liczba punktów ECTS jest zgodna z uchwałą Senatu PK Nr 1/2012. Program kształcenia na kierunku obejmuje łącznie 184 punkty ECTS (z praktykami) dla I stopnia i 120 ECTS dla drugiego stopnia, zarówno w trybie studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Mimo wprowadzenia do planu studiów, nie przypisano punktów ECTS zajęciom z wychowania fizycznego (60 godzin zajęć na I roku studiów stacjonarnych I stopnia i 14 godzin na studiach niestacjonarnych w ramach modułu „Wf/Profilaktyka zdrowia”). Na studiach stacjonarnych II stopnia wymiar zajęć z wychowania fizycznego wynosi 30 godzin, natomiast na studiach niestacjonarnych nie przewidziano tego typu zajęć. Udział zajęć powiązanych z prowadzonymi na Wydziale badaniami wynosi na studiach I i II stopnia zgodnie z wymogami ujętym w przepisach prawnych ponad 50 % ogółu ECTS. Analiza tematyki prowadzonych badań pozwala stwierdzić iż pokrywają one wskazane zajęcia. Wszystkie grupy zajęć (oprócz zajęć z WF i praktyki) mają przypisaną właściwą punktację ECTS zarówno na studiach I jak i II stopnia. Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów określiła w sylabusach nakład pracy mierzony liczbą godzin przeliczoną na punkty ECTS. Określenie nakładu pracy studenta uwzględnia liczbę godzin kontaktowych, godzin potrzebnych na wykonanie prac cząstkowych, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz do samodzielnego uzupełniania wiedzy. Nakład pracy studenta szacowany jest przy założeniu, że 1 pkt ECTS wymaga co najmniej 25 godzin nakładu pracy studenta

Podsumowując, wielkości punktów ECTS odpowiadają wymiarowi godzinowemu poszczególnych przedmiotów oraz szacowanej wielkości pracy własnej studenta. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

1.5.6

Plan studiów na kierunku *zarządzanie* przewiduje wybór modułów studiów przez studenta w wymiarze:

- 63 punktów (34,2%) ECTS) na studiach I stopnia,
- 49 punktów (40,8%) ECTS) na studiach II stopnia.

W skład kursów wybieralnych w programie kształcenia I stopnia wchodzi 6 przedmiotów z modułu kształcenia ogólnego, moduły specjalizacyjne, przedmioty do wyboru (w planie studiów I stopnia przewidziano 4 przedmioty do wyboru spośród 12 dostępnych, zaś na II stopniu 2 przedmioty obieralne spośród 10 możliwych), moduł seminaryjny, praktyki, moduł językowy. Z kolei na studiach II stopnia są to 2 przedmioty z modułu finansowo – rachunkowego, język obcy biznesowy, moduły specjalizacyjne, przedmioty do wyboru i moduł seminarium magisterskiego.

Studenci posiadają do wyboru bogatą paletę specjalności:

a) w ramach studiów I stopnia:

1. Zarządzanie marketingowe,
2. Zarządzanie przedsiębiorstwem,
3. Biznes turystyczny.

b) w ramach studiów II stopnia:

1. Zarządzanie zasobami ludzkimi,
2. Zarządzanie usługami,
3. Zarządzanie MSP,
4. Zarządzanie w turystyce,
5. Strategie inwestycyjne i zarządzanie finansami przedsiębiorstwa,
6. Business Management (utworzona w roku akademickim 2014/2015).

Duża liczba specjalności umożliwia studentom dobór takich zajęć, którymi są zainteresowani.

W ramach programu kształcenia Uczelnia stwarza studentom możliwość wyboru indywidualnej ścieżki edukacyjnej, ponieważ oprócz modułów specjalnościowych studenci mogą wybierać seminarium dyplomowe, języki obce oraz praktyki.

W opinii studentów ocenianego kierunku, mają oni realną możliwość wyboru przedmiotów przewidzianych planem studiów jako przedmioty z modułu obieralnego oraz specjalności a także seminarium dyplomowego.

1.5.7

Formy zajęć dydaktycznych określone są w sylabusach przedmiotów. W programie studiów na kierunku *zarządzanie* występują głównie następujące formy zajęć: wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria i konwersatoria. W strukturze form zajęć na ocenianym kierunku wykłady stanowią około 50% ogólnej liczby godzin na studiach I i II stopnia. Formy zajęć na I i II st. to wykłady (odpowiednio 52 i 53% godzin zajęć), ćwiczenia (40 i 37%), laboratoria (2% - I st.), konwersatoria (3 i 4%), seminaria (3 i 6%). Struktura form zajęć jest prawidłowa. Praca własna studenta, oprócz tradycyjnych aktywności (np. studiowanie literatury) jest przewidziana również w formie zadań projektowych, indywidualnych i zespołowych, w zależności od rodzaju zadania. Formy zajęć i ich struktura na kierunku *zarządzanie* w pełni sprzyjają realizacji założonych efektów kształcenia, zarówno przedmiotowych, jak i kierunkowych.

Organizacja zajęć na ocenianym kierunku studiów nie budzi istotnych zastrzeżeń. W planie nie zauważono tendencji do nadmiernego blokowania zajęć. Na organizację zajęć ma również wpływ niewielka liczebność grup. Zajęcia odbywają się w kilku kategoriach grup zajęciowych, tj.: wykładowych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, seminaryjnych i specjalnościowych. Na kierunku *zarządzanie* liczebność każdej z 11 grup na studiach stacjonarnych waha się od 9 do 28 osób, przy czym w aż 7 przypadkach nie przekracza 20 osób. Na studiach niestacjonarnych liczebność każdej z 9 grup zawiera się w przedziale od 5 do 30 studentów. Tak małe wielkości grup umożliwiają prowadzenie zajęć dydaktycznych we właściwych warunkach i personalne podejście do każdego studenta. Planowanie i organizacja zajęć dydaktycznych są optymalizowane dzięki systemowi USOS. System ten usprawnia zapisy na specjalności, wybór opiekunów prac, wypełnianie elektronicznych protokołów przez wykładowców, bieżącą archiwizację prac dyplomowych i szereg innych czynności.

Wydział Nauk Ekonomicznych nie prowadzi zajęć na odległość. Kształcenie e-learningowe ma jedynie wspomagający charakter i dotyczy zajęć ze szkolenia: bibliotecznego, bhp, a na lektoratach wykorzystywany jest *blended learning*.

W opinii studentów harmonogram zajęć jest publikowany z odpowiednim wyprzedzeniem, a wszelkie nagłe zmiany zachodzące w harmonogramie są niezależne od władz Jednostki. Długość przerw oraz sposób organizacji zajęć są w opinii studentów odpowiednie. Grupy ćwiczeniowe liczą formalnie do 28 osób, co odpowiada studentom w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Formy zajęć w opinii studentów odpowiadają profilowi kształcenia, a sekwencja przedmiotów w planie i programie studiów jest prawidłowa. Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość ograniczają się do szkolenia bibliotecznego oraz zajęć z bhp. Studenci kierunku *zarządzanie* mają regulaminową możliwość indywidualizacji procesu kształcenia (Regulamin studiów Politechniki Koszalińskiej, Rozdział III Organizacja studiów §12 i §14). Na ocenianym kierunku realizowana jest indywidualna organizacja kursów. Jest ona dedykowana dla studentów znajdujących się w szczególnej sytuacji życiowej tj. kobiety w ciąży oraz studenci wychowujący dzieci, osoby niepełnosprawne, jak również studenci o wybitnych osiągnięciach w sporcie, sztuce itp. Indywidualną organizację kursów przyznaje na okres semestru Dziekan na wniosek studenta. Indywidualny plan i program studiów dedykowany studentom wybitnie uzdolnionym nie jest realizowany na ocenianym kierunku. Studenci podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, iż polityka informacyjna w tym zakresie jest wystarczająca. Seminaria wprowadzone do planów studiów od IV semestru na studiach I stopnia, oraz od III semestru na studiach II stopnia sprzyjają wprowadzeniu studentów do problematyki badań naukowych.

1.5.8

Program kształcenia przewiduje obowiązkowe praktyki zawodowe na studiach I stopnia i dobrowolne na studiach II stopnia. Wymiar praktyki wynosi 160 godzin (4 tygodnie, 4 punkty ECTS). W opinii ZO dla 160 godzin praktyki przewidziano zbyt niską liczbę ECTS. Wydział Nauk

Ekonomicznych określił efekty kształcenia i metody ich weryfikacji oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, wg Wydziałowego Regulaminu zasad organizacji i realizacji praktyk studenckich. Kwestie organizacji praktyk studenckich będzie szczegółowo regulowało Zarządzenie Rektora Politechniki Koszalińskiej w sprawie organizacji i realizacji praktyk studenckich. Jego projekt udostępniono Zespołowi Wizytującemu PKA. Zawiera ono informacje na temat przebiegu i warunków zaliczenia praktyki oraz wzory dokumentów, takich jak:

- umowa o współpracy z podmiotem, w którym odbywa się praktyka,
- porozumienie dotyczące organizacji praktyki zawodowej,
- skierowanie na praktykę,
- harmonogram przebiegu praktyki zawodowej,
- wniosek o zrealizowanie praktyki w innym terminie,
- wniosek o zaliczenie wykonywanej pracy zarobkowej jako praktyki zawodowej.

W dokumentacji znajduje się prawidłowo sporządzona „Karta kursu Praktyka zawodowa”.

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono wykaz 39 podmiotów, z którymi Politechnika Koszalińska zawarła umowy w sprawie organizacji praktyk studenckich dla studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych. Są wśród nich przedsiębiorstwa produkcyjne, urzędy administracji państwowej i samorządowej, firmy usługowe, banki, urzędy skarbowe, zakłady pracy chronionej.

1. ARSmedia Ryszard Kwiatkowski w Koszalinie
2. Fabryka Maszyn BUMAR – Koszalin SA w Koszalinie
3. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego i Usług Inwestycyjnych Piotr Flens w Koszalinie
4. Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego
5. KOSPEL S.A. w Koszalinie
6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie
7. Kaliop Poland Sp. z o.o. w Słupsku
8. Starostwo Powiatowe w Koszalinie
9. Zakład Elektronicznej Techniki Obliczeniowej ZETO w Koszalinie
10. Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie
11. Jaan Automotive Glass sp. z o.o. w Koszalinie
12. Zakład Techniki Próżniowej TEPRO SA w Koszalinie
13. PRO-WAM Spółka z o.o w Koszalinie
14. Redakcja Gazety „MIASTO” w Koszalinie
15. Urząd Miasta w Koszalinie
16. DB Schenker Sp. z o.o. Oddział Koszalin
17. Firmus Markets sp. z o.o w Mścicach
18. Północna Izba Gospodarcza Oddział w Koszalinie
19. Eko Wodrol Sp. z o.o. w Koszalinie
20. Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Koszalinie
21. Centrum Kultury i Spotkań Europejskich w Białogardzie
22. Wielkopolska Spółka Gazownicza sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Koszalinie
23. Starostwo Powiatowe w Białogardzie
24. Urząd Miasta w Białogardzie
25. II Urząd Skarbowy w Koszalinie
26. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie Delegatura w Koszalinie
27. Spółdzielnia Inpromet Zakład Pracy Chronionej w Koszalinie
28. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Spółka z o.o. w Koszalinie
29. Przedszkole nr 35 w Koszalinie
30. Mojsiuk Sp. z o.o. Stare Bielice
31. MPS International Ltd w Koszalinie
32. Zarząd Obiektów Sportowych sp. z o.o. w Koszalinie
33. SBCwindows&doors sp. z o.o. w Białogardzie
34. CRP Konsulting sp. z o.o. Centrum Realizacji Projektów w Koszalinie
35. Royal Greenland Seafood Sp. z o.o. w Koszalinie
36. Kabel-Technik – Polska Sp. z o.o. w Czaplinku
37. Ośrodek Rehabilitacyjno-Wczasowy SOFRA Mielno-Unieście
38. Urząd Dozoru Technicznego. Oddział Terenowy w Koszalinie

39. TSL Nordic Sp. z o.o. w Koszalinie

Ponadto wymieniono kolejnych 38 przedsiębiorstw i instytucji współpracujących z Wydziałem Nauk Ekonomicznych na podstawie porozumienia stron. Wykaz podmiotów, z którymi zawierane są umowy na organizację praktyk znajduje się na stronie internetowej Uczelni oraz u kierownika praktyk dla danego kierunku.

Praktyka realizowana jest w ramach IV semestru studiów, ale na wniosek studenta Dziekan może wyrazić zgodę na przesunięcie tego terminu (jak już wspomniano na II stopniu studiów praktyki zawodowe są nieobowiązkowe). W pozyskaniu miejsca realizacji praktyki zawodowej z pomocy Uczelni korzysta około 20% studentów kierunku *zarządzanie*, natomiast 80% odbywa praktyki w zaproponowanym przez siebie przedsiębiorstwie lub urzędzie. Informacje te pochodzą od Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk. Ten wysoki odsetek spowodowany jest tym, że bardzo wielu studentów to studenci dojeżdżający, którym zależy na ograniczeniu kosztów związanych z dojazdami do odległych miejsc odbywania praktyk, ponieważ studenci sami pokrywają koszty związane z odbyciem praktyk. Trzeba jednak zaznaczyć, że wykonywana praca zarobkowa może być zaliczona w poczet praktyki zawodowej, jeżeli jest spójna z celami i zadaniami ujętymi w regulaminie praktyk. Weryfikacja efektów praktyki zawodowej odbywa się poprzez analizę sprawozdania z praktyk, które powinno odnosić się do wcześniej ustalonego harmonogramu ich odbycia.

Wszelkie dokumenty związane z organizacją praktyk są ogólnodostępne za pośrednictwem strony internetowej Jednostki. W opinii studentów sposób organizacji praktyk jest prawidłowy. Studenci samodzielnie poszukują miejsc odbywania praktyk lub korzystają z pomocy Uczelni. Wykaz umów zawartych z podmiotami gospodarczymi w sprawie praktyk zawodowych jest dostępny na stronie internetowej Jednostki. Ponadto oferty praktyk są zamieszczane na stronie Biura Karier działającego w Uczelni. Studenci ocenianego kierunku pozytywnie wypowiedzieli się w kwestii pomocy ze strony Uczelni przy wyszukiwaniu miejsc praktyk.

1.5.9

Oferta kształcenia w języku angielskim sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Na specjalności Business Management są to wykłady z następujących przedmiotów: Marketing Management, International Business Strategies, Operations Management, Project Management, Logistics Management. Na pozostałych specjalnościach prowadzone są następujące zajęcia w języku angielskim: Cost Accounting, International Economics, Marketing and Market Research, International Marketing, Marketing of Tourism Services, Human Resources Management, Macroeconomics I, Microeconomics, Accounting I, Financial Management, Product Management, Financial Accounting, Statistics.

Ponadto studenci i wykładowcy mogą brać udział w wykładach prowadzonych w języku angielskim przez profesorów z zagranicznych uczelni partnerskich. W roku 2015 odbyła się m. in. seria wykładów prowadzonych przez profesora z Maryland University (USA). Studenci ocenianego kierunku mogą także brać udział w programie międzynarodowej wymiany Erasmus+, ale ich zainteresowanie jest bardzo małe (w ostatnich 3 latach wyjechało 2 studentów a przyjechało 9). Wynika z tego, że zwiększenie stopnia internacjonalizacji kształcenia powinno być jednym z wiodących wyzwań dla władz Wydziału.

Warto w tym miejscu również wyeksponować współpracę władz WNE z Akredytowanym Centrum Szkoleniowo-Egzaminacyjnym Questus Learning Solutions, umożliwiającą audio-tutorial case studies oraz nawiązanie współpracy z Maryland University w USA. Jednym z jej rezultatów było uruchomienie anglojęzycznej specjalności Business Management.

Studenci podkreślili, iż mają możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych w języku obcym przez zagranicznych profesorów wizytujących. Dodatkowo studenci w ramach przedmiotów obieralnych mają możliwość wyboru przedmiotu prowadzonego w języku obcym. Studenci wyrazili pozytywne opinie nt. jakości prowadzonych lektoratów które są prowadzone z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego. W opinii studentów lektoraty obejmują naukę języka obcego specjalistycznego, charakterystycznego dla ocenianego kierunku.

1.6

1.6.1

Zasady polityki rekrutacyjnej regulują następujące dokumenty:

1. Uchwała nr 24/2013 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji na studia w Politechnice Koszalińskiej w roku akademickim 2014/2015;
2. Uchwała nr 12/2014 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji na studia w Politechnice Koszalińskiej w roku akademickim 2015/2016;
3. Uchwała nr 21/2015 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 22 kwietnia 2015r. w sprawie ustalenia podstawowych limitów przyjęć na stacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Koszalińskiej w roku akademickim 2015/2016.

Postępowanie rekrutacyjne na studia I stopnia odbywa się na podstawie konkursu świadectw (wynik z egzaminu maturalnego) przedmiotów określonych jako preferowane na kierunku *finanse i rachunkowość*: j. polski, historia, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka, język obcy nowożytny. O doborze kandydatów decyduje liczba uzyskanych punktów. Można stwierdzić, że przyjęte warunki rekrutacji są wyczerpujące i nie zawierają zapisów, które naruszałaby zasadę równych szans w podjęciu kształcenia. Z kolei przyjęcie na studia II stopnia odbywa się na podstawie oceny uzyskanej na dyplomie ukończenia studiów I stopnia. Dla kandydatów, którzy ukończyli studia o innym profilu przewidziany jest moduł wyrównawczy.

Można stwierdzić, że przyjęte warunki rekrutacji są wyczerpujące, zapewniają mechanizm pozwalający na uzupełnienie efektów kształcenia studentów spoza kierunków ekonomicznych I stopnia oraz nie zawierają zapisów, które naruszałaby zasadę równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Rekrutacja kandydatów odbywa się drogą elektroniczną, za pośrednictwem stworzonej w tym celu platformy na stronie Uczelni. Dokładne informacje o rekrutacji umieszczone są również na stronie internetowej WNE.

Oceniając skuteczność procesów rekrutacyjnych nadmienić trzeba, że od kilku lat nie jest ona satysfakcjonująca. Jest to pochodną wielu zjawisk i procesów, jak choćby niż demograficzny, czy wyczerpywanie się formuły studiów niestacjonarnych z powodu znacznego spadku liczby kandydatów na studia. Abstrahując od hierarchii tych powodów trzeba stwierdzić, że skuteczność działań rekrutacyjnych, będąca również efektem działań promocyjnych nie jest w ostatnich kilku latach satysfakcjonująca. Na kierunku *zarządzanie* liczba studentów w roku akademickim 2014/2015 w porównaniu do sytuacji sprzed 3 lat:

- spadła na studiach stacjonarnych I stopnia o 5%;
- wzrosła na studiach niestacjonarnych I stopnia o 52%;
- wzrosła na studiach stacjonarnych II stopnia o 1%;
- spadła na studiach niestacjonarnych II stopnia o 37%.

Zasygnalizowane zjawisko powinno stanowić przedmiot głębszej refleksji władz Wydziału i Uczelni. W opinii studentów wymagania rekrutacyjne odnoszące się do poziomu studiów I i II stopnia są odpowiednie, aby zapewnić właściwy dobór kandydatów. Przepisy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. W opinii studentów limit kandydatów przyjmowanych na studia odpowiada potencjałowi dydaktycznemu Jednostki. Informacje o procesie rekrutacji są ogólnodostępne – zamieszczane na stronie internetowej Jednostki.

1.6.2

Zasady potwierdzania efektów uczenia się, które zostały uzyskane poza systemem studiów uregulowano Uchwałą Nr 29/2015 Senatu Politechniki Koszalińskiej. Przepisy te będą obowiązywały od roku akademickiego 2016/2017. Wydział Nauk Ekonomicznych przygotowuje się do rozpatrywania wniosków kandydatów ubiegających się o potwierdzenie efektów kształcenia. Trwają prace nad regulaminem zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się na podstawie założeń wynikających z tej uchwały Senatu. Organem opiniującym będzie trzyosobowa Komisja weryfikująca efekty uczenia się, którą powoła Dziekan. Na jej podstawie Dziekan w terminie do 1 miesiąca będzie wydawał decyzję, na mocy której Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna podejmuje decyzję o przyjęciu na studia osoby ubiegającej się o potwierdzenie już zdobytych efektów kształcenia. Szczegółowe procedury są obecnie uściślane.

1.7

1.7.1

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów, który został przyjęty Uchwałą nr 18/2015 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 22 kwietnia 2015 roku. W szczególności chodzi tu o warunki zaliczenia semestru i roku oraz poszczególnych przedmiotów, zasady otrzymywania wpisu na kolejny semestr, obowiązująca skala ocen, zasady przystępowania i przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, itp.

Analiza wystawianych ocen w ostatniej sesji egzaminacyjnej pozwala stwierdzić, że struktura ocen jest prawidłowa. Oceny są zróżnicowane, udział ocen niedostatecznych wyniósł 4,7%, dostatecznych – 26,8%, dostateczny plus – 14,8%, ocen dobrych – 20,0%, dobry plus – 13,9% i bardzo dobrych 18,9% (studenci nieklasyfikowani 0,9%). Stosowany system ocen jest kompletny i przejrzysty, wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Informacje o sposobie oceniania (m.in. regulamin studiów, sylabusy) są dostępne dla studentów. Można zatem uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo. Uczelnia nie prowadzi zajęć na odległość.

Sposób oceniania został szczegółowo określony w sylabusach przedmiotów, określanych mianem „Karty Kursu”. W procesie oceniania wykorzystuje się całe spektrum metod: w zakresie wiedzy i umiejętności (np. prace pisemne, odpowiedzi ustne, prezentacje multimedialne, egzaminy) oraz kompetencji społecznych (np. obserwacja aktywności, ocena umiejętności pracy w grupie). Metody weryfikacji są dobrze dostosowane do charakteru przedmiotów, jak również do kategorii efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Po każdym semestrze są sporządzane karty realizacji efektów kształcenia.

Dokonany podczas wizytacji przegląd prac etapowych potwierdza, iż weryfikacja przedmiotowych efektów kształcenia nie budzi istotnych zastrzeżeń, ale wątpliwości wzbudziły następujące kwestie:

- zdawalność niektórych egzaminów w pierwszym terminie, np. ze Statystyki matematycznej jest bardzo niska;
- wykorzystywanie wyłącznie testowej formuły weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia w ramach takich przedmiotów jak „Psychologia w zarządzaniu” czy „Prawo” nie jest w opinii zespołu oceniającego wystarczająca

W przypadku prac licencjackich i magisterskich ocenie podlega całokształt procesu ich powstawania, czyli sformułowanie problemu badawczego, stworzenie planu pracy, zaproponowanie metodyki badań, hipotez (w pracach magisterskich), zebranie literatury i materiałów źródłowych, napisanie kolejnych rozdziałów oraz obrona pracy. Tematy prac dyplomowych przed zgłoszeniem przez opiekunów do Systemu Dyplom podlegają weryfikacji przez kierownika Katedry. O dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego stanowi wynik oceny uzyskanej w systemie Plagiat. Weryfikacja wszystkich prac dyplomowych jest obowiązkowa, co jest słuszną regułą. Szczegółowe zasady realizacji procesu dyplomowania, w tym przeprowadzenia egzaminu dyplomowego uregulowane są w wydziałowym Regulaminie dyplomowania. Wypracowanie i przestrzeganie tych zasad Zespół Oceniający PKA postrzega dobrze, zalecając jednocześnie ustawiczne dbanie o metodyczną stronę prac licencjackich i magisterskich. Pewną wątpliwość budzi na przykład to, że aż w 32 pracach na ogólną liczbę 54 prac magisterskich opiekunami są doktorzy, a nie samodzielni nauczyciele akademicy..

Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono wykazy prac dyplomowych obronionych przez studentów kierunku *zarządzanie*, kończących studia I i II stopnia w roku akademickim 2014/2015. W wykazie prac obronionych w pierwszym półroczu 2015 roku widnieje 116 prac licencjackich i 54 prace magisterskie. Z listy tej dokonano losowania 9 prac poddając szczegółowej ocenie. Ich merytoryczny poziom nie budzi istotnych zastrzeżeń. (załącznik nr 3, część II).

Szczegółowa analiza tematów wszystkich prac dyplomowych każe stwierdzić, że zdecydowana większość tematów prac bardzo dobrze lokuje się w kanonie kierunku *zarządzanie*. Są to prace poświęcone zarządzaniu wybranymi zasobami lub procesami w przedsiębiorstwach i organizacjach non-profit. Ponadto duża ich część koncentruje się na wybranych funkcjach i instrumentach zarządzania. Nieliczne prace wykraczają poza kanon kierunku. Są to przykładowo:

1. Rola zamku świdwińskiego w upowszechnianiu kultury w mieście;
2. Rozwój współczesnej turystyki w kontekście globalizacji;
3. Źródła finansowania Ochotniczych Straży Pożarnych na podstawie OSP Charzykowy;
4. Analiza źródeł finansowania działalności Nadleśnictwa Polanów.

Istnieje pewna skłonność do zawyżania ocen z prac licencjackich i magisterskich. Z Raportu Samooceny wynika, że odsetek ocen bardzo dobrych na egzaminach dyplomowych wynosił, w ostatniej sesji akademickiej, odpowiednio:

1. Zarządzanie studia I stopnia stacjonarne 14/29 (48,3%);
2. Zarządzanie studia I stopnia niestacjonarne 5/10 (50,0%);
3. Zarządzanie studia II stopnia stacjonarne 11/27 (40,7%);
4. Zarządzanie studia II stopnia niestacjonarne 11/27 (40,7%).

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym składanym przed komisją. Procedury dotyczące procesu dyplomowania zawarte są w Regulaminie dyplomowania, dostępnym na stronie internetowej WNE. Organizacja procesu dyplomowania nie budzi większych zastrzeżeń, egzaminy dyplomowe – licencjackie i magisterskie przeprowadzane są zgodnie z obowiązującymi zasadami.

W opinii studentów sposoby weryfikacji są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, a ich systematyczność zapewnia stymulację procesu uczenia się. Na ocenianym kierunku stosowanymi formami oceny stopnia uzyskania efektów kształcenia są testy, kolokwia oraz egzaminy w formie pisemnej i ustnej. Według studentów formy oceny zapewniają skuteczny sposób sprawdzania poszczególnych efektów kształcenia, również w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Nauczyciele akademicy w ocenie końcowej uwzględniają również aktywność studenta podczas zajęć. Organizacja egzaminu dyplomowego z perspektywy studentów pozwala ostatecznie i obiektywnie zweryfikować osiągnięte efekty kształcenia w toku studiów.

1.7.2

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia bazuje na Regulaminie studiów, który określa zasady kontroli stopnia realizacji efektów kształcenia, terminy przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, skalę stosowanych ocen, itp. Ponadto szczegółowe reguły zaliczania wykładów, ćwiczeń, seminariów, laboratoriów i konwersatoriów zawarte są w sylabusach każdego przedmiotu. System obejmuje cały proces kształcenia, co zapewnia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz możliwość ich porównywania. System ten jest między innymi efektem funkcjonowania procedur Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Na jego sprawne funkcjonowanie ma wpływ również platforma USOS, która zapewnia wiarygodność i porównywalność ocen oraz łatwy dostęp do nich studentów.

Studenci i wykładowcy posiadają dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku *zarządzanie* oraz jego wynikach poprzez stronę internetową, pocztę elektroniczną, USOS, KRK, APD, tablice informacyjne na Wydziale. Możliwości USOS nie są w pełni wykorzystane. Przykładowo dotyczy to ankietyzacji studentów na temat jakości poszczególnych zajęć dydaktycznych.

Archiwizacja etapowych efektów kształcenia odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora PK Nr 6/2015, natomiast archiwizacja prac dyplomowych w oparciu o Zarządzenie Nr 11/2015 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 15 stycznia 2015 roku.

Podczas pierwszych zajęć w semestrze, studenci są informowani przez nauczycieli akademickich o warunkach zaliczenia przedmiotu. Informacje ogólne w zakresie sposobu zaliczania poszczególnych przedmiotów są również dostępne w sylabusach. Według studentów kierunku *zarządzanie*, system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowanych ocen a wymagania stawiane wobec studentów są ustandaryzowane. Informacje o wynikach kolokwiów i egzaminów są podawane do wiadomości studentów głównie drogą elektroniczną poprzez pocztę e-mail starostów grup. Czas w jakim zostają podane wyniki z egzaminów i oceny cząstkowe należy ocenić pozytywnie – zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji, trwa to do 7 dni.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia kierunku *zarządzanie* wpisuje się w misję Politechniki Koszalińskiej i realizuje cele strategiczne Wydziału Nauk Ekonomicznych zgodnie z polityką jakości w szczególności w zakresie dostosowania oferty dydaktycznej zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Zespół Oceniający PKA uznaje, że plany rozwoju kierunku *zarządzanie* w istotnym stopniu uwzględniają potrzeby wynikające z rozwoju dyscyplin naukowych, w których określono efekty kształcenia oraz potrzeby otoczenia i rynku pracy. Sposób wyodrębnienia efektów kierunkowych oraz

przypisanie kierunku *zarządzanie* do obszaru, dziedziny i dyscyplin naukowych jest poprawny. Program studiów jest opracowany prawidłowo. Zarówno treści programowe, formy zajęć, jak również metody dydaktyczne w pełni umożliwiają realizację założonych efektów przedmiotowych i kierunkowych. System ECTS określa w sposób właściwy nakład pracy studenta.

Tryb i warunki rekrutacji nie odbiegają od powszechnie stosowanych zasad i są odpowiednie. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia są prawidłowe, przy czym dotyczy to całego procesu kształcenia, w tym również weryfikacji na poziomie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz w procesie obrony prac licencjackich i magisterskich. Stosowane metody umożliwiają weryfikację zarówno wiedzy, jak również umiejętności oraz kompetencji społecznych. Stosowany system ocen jest kompletny i przejrzysty, wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane w „kartach kursów”. Informacje o sposobie oceniania (m.in. regulamin studiów, sylabusy) są dostępne dla studentów. Można zatem stwierdzić, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

W opinii studentów na ocenianym kierunku program studiów, organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie określonych kwalifikacji absolwenta. Efekty kształcenia są przedstawiane studentom kierunku *zarządzanie* podczas pierwszych zajęć w semestrze oraz są dostępne w kartach przedmiotów zamieszczonych na stronie internetowej Jednostki. Polityka rekrutacyjna w opinii studentów zapewnia właściwy dobór kandydatów na oceniany kierunek na każdym z poziomów studiów, a zasady nie dyskryminują żadnej z grup kandydatów. W opinii studentów stworzony na kierunku *zarządzanie* system sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się jak również ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

4. Zalecenia

1. Wskazane jest wypracowanie bardziej skutecznego systemu mobilizowania studentów kierunku *zarządzanie*, w szczególności na studiach stacjonarnych, do wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus.
2. Podniesienie skuteczności rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w celu przeciwdziałania dużemu spadkowi liczby studentów. Brak tego typu działań zagraża zachowaniu ciągłości kierunku, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.
3. Podjęcie systemowej naukowej współpracy z ośrodkami akademickimi krajowymi i zagranicznymi, zgodnie z założeniami misji, dającej perspektywy uzyskiwania stopni naukowych przez pracowników Wydziału.
4. zaleca się zintensyfikować wykorzystanie oprogramowania free-line na zajęciach dydaktycznych jak i posiadanego oprogramowania w pracach dyplomowych

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz

sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Uczelnia do minimum kadrowego kierunku zarządzanie na studiach I i II stopnia zgłosiła 18 osób w tym 7 samodzielnych nauczycieli akademickich i 11 doktorów. Zespół oceniający kierując się obowiązującymi przepisami prawa, biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył 16 osób w tym 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 10 ze stopniem doktora. Zespół oceniający nie zaliczył do minimum kadrowego 2 osób: jednej osoby z tytułem profesora oraz jednej osoby ze stopniem doktora, ze względu na brak aktualnego dorobku w obszarze nauk społecznych, umożliwiającego realizację programu studiów, dziedzinie nauk ekonomicznych, do których odniesiono efekty kształcenia. Osoby zaliczone do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w jednej z dyscyplin naukowych: nauki o zarządzaniu (12 osób), ekonomia (2 osoby i finanse (2 osoby), a więc w dyscyplinach, do których odniesiono efekty kształcenia.

Struktura nauczycieli akademickich, zaliczonych do minimum kadrowego kierunku zarządzanie studia I i II stopnia – jest zgodna z wymogami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia zarówno ze względu na kwalifikacje, jak i ich liczbę w zakresie wszystkich wymogów stawianych kierunkowi studiów w obszarze nauk społecznych. Relacja pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów odpowiada proporcjom wynikającym z §17 ust.1 pkt. 8 w/w rozporządzenia i wynosi 1: 24 (16 : 372).

2.2

Zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia kierunku *zarządzanie* prowadzi łącznie 69 pracowników, w tym: 4 profesorów oraz 5 doktorów habilitowanych, 25 doktorów. Wśród profesorów i doktorów habilitowanych znajdują się reprezentanci nauk ekonomicznych (5 osób) i nauk o ziemi (1 osoba). Wśród doktorów większość posiada stopnie naukowe w dziedzinie nauk ekonomicznych. Poza doktorami nauk ekonomicznych zajęcia prowadzą doktorzy nauk: 2 osoby nauki ścisłe, 2 osoby nauki techniczne, 1 osoba nauki humanistyczne (psychologia), 1 osoba nauki rolnicze, dodatkowo 36 osób z tytułem magistra (2 magistrów matematyki, 1 magister nauk o kulturze fizycznej, 1 magister informatyki, 5 magistrów ekonomii, 1 magister prawa, 9 magistrów nauk humanistycznych (językoznawstwo) 1 magister nauk o kulturze fizycznej oraz przedstawiciele biznesu. Nauczyciele akademicy ze stopniem doktora, doktora habilitowanego i tytułem profesora posiadają znaczące doświadczenie dydaktyczne. Wizytacje zajęć przeprowadzone podczas wizytacji pokazały że prowadzący byli przygotowani do zajęć, aktywizowali studentów do dyskusji, wskazywali na odpowiednie przykłady z praktyki. Obsada zajęć nie budzi zasadniczych zastrzeżeń.

Problematyka badań naukowych realizowanych przez pracowników mieści się w dyscyplinach – nauki o zarządzaniu, ekonomia lub finanse. Obejmuje ona następujące obszary: badanie funkcjonowania gospodarstw rolnych i efektywności zarządzania tymi gospodarstwami, znaczenie kredytu handlowego w procesie kreowania aktywów finansowych i rzeczowych rolników Pomorza Środkowego, zarządzania logistyczną obsługą klienta oraz marketingu usług logistycznych, budowy kultury organizacyjnej w aspekcie efektywności podejmowanych przez organizację wszelkich działań

Liczba wyżej wymienionych pracowników naukowo-dydaktycznych, dla których uczelnia stanowi podstawowe lub dodatkowe miejsce pracy i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych, przypisanych do obszaru nauk społecznych celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku.

2.3

Podstawą prowadzonej na Uczelni polityki kadrowej są akty prawne: Ustawa Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dnia 27 lipca 2015 r. oraz Uchwała Senatu 1/V/2015 z dnia 27 maja 2015r. W Instytucie Ekonomii i Zarządzania pracownicy dydaktyczni zatrudnieni są na stanowiskach: profesora wizytującego, docenta, starszego wykładowcy, wykładowcy i instruktora. Procedura zatrudniania pracowników w Instytucie prowadzona jest na drodze konkursu. Umowy zawierane z pracownikami mają określony czas trwania. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, zapewniający osiąganie założonych efektów kształcenia. Nauczyciele akademicki sukcesywnie podnoszą swoje kwalifikacje. W latach 2010-15 dwóm osobom nadano tytuł profesora, 2 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego, 5 stopień doktora. Na rok 2016 zaplanowane jest wydanie kolejnych monografii habilitacyjnych.

Pracownicy dydaktyczni poddawani są ocenie okresowej (co 2 lata). Kryteriami oceny objęte są m.in. działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna na rzecz Uczelni (Uchwała nr 19/2013 Senatu PK z dnia 13 marca 2013). Pracownicy mają możliwość ubiegania się o Nagrodę Rektora (Uchwała nr 47/2013 Senatu PK z dnia 18 grudnia 2013) posiadającą wymiar pieniężny w kategoriach: osiągnięć naukowych, organizacyjnych i dydaktycznych. Nagrody przyznawane są corocznie, indywidualnie i zespołowo.

Pracownicy dydaktyczni Instytutu mogą także ubiegać się o dofinansowanie konferencji i staży. Wydział wspomaga kadrę finansowo w procesie pozyskania środków na badania własne oraz wspiera udział w konferencjach i sympozjach organizowanych w kraju i za granicą. Na poziomie uczelni współpracuje z wieloma ośrodkami zagranicznymi, uczestnicząc we wspólnych przedsięwzięciach naukowych i badawczych (współorganizacja konferencji, publikacje, projekty badawcze). Polityka uczelni pozwala na kształcenie własne w ramach europejskich programów oferujących kadrze naukowo – dydaktycznej wyjazdy na staże i wizyty studyjne. Polityka kadrowa sprzyja umiędzynarodowieniu przez wspieranie wyjazdów dydaktycznych nauczycieli akademickich w ramach programu ERASMUS (+) o czym świadczą zajęcia prowadzone na uczelniach partnerskich w ISEG - Instituto Superior de Economia e Gestão P LISBOA109, Białoruska Akademia Rolnicza w Gorki – Białoruś (tab. 12 Raportu) oraz wizyta studyjna University of Georgia, Óbuda University.

Zespół przeprowadził również rozmowę z prodziekanami WE ws. prowadzonych badań naukowych. Na podstawie rozmowy oraz przedstawionych informacji można stwierdzić, iż określone zasady są realizowane. Kadra otrzymuje dofinansowanie na wyjazdy konferencyjne pod warunkiem aktywnego uczestnictwa a więc wygłoszenia referatu. Uczelnia wydaje własne prace naukowe (Zeszyty Naukowe Politechniki Koszalińskiej) oraz monografie tworząc warunki do publikowania wyników badań prowadzonych przez kadrę. Analiza planów badań naukowych potwierdza, iż wsparcie Uczelni w zakresie rozwoju naukowego jest w pełni realizowane.

Podczas wizytacji przedstawiono arkusze ocen oraz protokół z posiedzenia Komisji ds. oceny kadry. W opinii Komisji w przypadku każdego nauczyciela akademickiego uwzględniana jest opinia studentów oraz wyniki hospitacji zajęć. Rektor ma możliwość przyznania nagrody za działalność dydaktyczną. W polityce kadrowej uwzględnia się również ocenę i dobór kadry wspomagającej.

2.4

Problematyka badawcza pracowników WNE obejmuje w szczególności: ewolucję teorii i praktyki zarządzania organizacją na świecie, wykorzystując metodykę *foresight*, identyfikowanie wiedzy i *know-how* w działalności współczesnej organizacji, dynamiczną zmienność czynników określających modele zarządzania organizacją, ocenę znaczenia poprawnego stosowania funkcji zarządzania w procesie optymalizacji i ekonomiczności działania, konieczność przewidywania i minimalizowania ryzyka decyzji oraz ograniczania jej negatywnych skutków, ocenę znaczenia zewnętrznego finansowania działalności organizacji, konieczności umiejętnego kreowania kompetencji kadry kierowniczej. Prowadzone są następujące tematy badawcze: skuteczność i sprawność działań kierowników w sektorze usług, kompetencje pracowników firm transportowych, *zarządzanie* markowym produktem turystycznym na obszarach parków krajobrazowych, *zarządzanie* informacją marketingową w przedsiębiorstwie, kształtowanie foresightu jakościowego w organizacji, *zarządzanie* kapitałem ludzkim w sektorze usługowym MSP, *zarządzanie* e-usługami.

Wymiana pracowników w zakresie konferencji oraz wymiany grup na staże i praktyki potwierdza współpracę międzynarodową (Raport samooceny tabela 12).

Wyniki badań prowadzonych przez pracowników dydaktycznych są publikowane w Zeszytach Naukowych Politechniki Koszalińskiej (Index Copernicus - ICV 2014: 36,51 (ocena znormalizowana: 4,02); ICV 2013: 3,77, BazEkon), Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych są uwzględnione w części "B" wykazu czasopism naukowych (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego z dnia 18 grudnia 2015 r.) pod poz. 2171 (przyznana liczba punktów - 6).

Rozwój kadry kierunku stanowi mocną stronę Wydziału Nauk Ekonomicznych. Publikacje (wykorzystywane w procesie kształcenia) prezentują wartościowy dorobek, zarówno pod względem zdobytych punktów, jak i jakości. W latach 2012 - 2015 r. ukazały się 252 publikacje o łącznej liczbie 1551 pkt., w tym 50 obcojęzycznych, 2 na liście filadelfijskiej, 4 na liście A i 4 monografie. Publikacje ukazują się w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych.

Zajęcia na kierunku odbywają się w języku polskim i angielskim, co jest standardem europejskim. Badania statutowe pozwalają na prowadzenie badań, w których biorą udział naukowcy i studenci. Podczas wizytacji przedstawiono publikacje wydane przez Wydawnictwo Uczelniane, które prezentują dorobek badawczy studentów wydziału. Przedstawiono również wyniki projektu regionalnego dotyczącego badania zawodowego rozwoju absolwentów Uczelni w których udział brali studenci.

2.5

Doświadczenia pracowników gromadzone podczas prowadzonych badań są wykorzystywane w opracowaniu, aktualizowaniu i rozwijaniu procesu dydaktycznego. Wiedza pozyskana jako wyniki badań wykorzystywana jest do wzbogacania treści merytorycznych prezentowanych na zajęciach oraz do opracowywania nowych materiałów dydaktycznych. Indywidualne zainteresowania pracowników naukowo-dydaktycznych wykraczające poza ramy treści przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych znajdują wyraz w zgłaszanych do realizacji wykładach do wyboru, jak również w proponowanej tematyce prac dyplomowych.

Działania podejmowane przez Wydział Ekonomii we współpracy z Konwentem, otoczeniem gospodarczym oraz administracją samorządową skutkują wspólnym proponowaniem zagadnień realizowanych w ramach prac dyplomowych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma wpływ na sposób uwzględniania treści praktycznych w procesie dydaktycznym. W trakcie wizytacji Zespół uczestniczył w spotkaniu z interesariuszami zewnętrznymi, którzy w pełni potwierdzili udział w budowaniu efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Funkcjonowanie studenckiego koła naukowego przemawia na korzyść aktywnej pracy pracowników WE, którzy doskonalą programy kształcenia wraz ze studentami ocenianego kierunku.

3. Uzasadnienie

Minimum kadrowe dla kierunku zarządzanie dla studiów I i II stopnia jest spełnione. Zespół oceniający do minimum kadrowego zaliczył 16 osób w tym 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 10 doktorów. Zespół oceniający nie zaliczył do minimum kadrowego dwóch osób: jednej osoby z tytułem profesora oraz jednej osoby ze stopniem doktora, ze względu na brak zapewniającego realizację programu studiów dorobku w obszarze nauk społecznych, dziedzina nauki ekonomiczne, dyscyplina nauki o zarządzaniu, ekonomia lub finanse. Struktura kwalifikacji naukowych i dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia w pełni odpowiada potrzebom kierunku *zarządzanie* oraz jest dostosowana do I i II stopnia kształcenia. Zajęcia dydaktyczne wykłady, ćwiczenia prowadzone są przez osoby posiadające odpowiedni dorobek naukowy związany z prowadzonym przedmiotem oraz odpowiednie doświadczenie dydaktyczne.

Uczelnia realizuje właściwie politykę kadrową. Wydział realizuje badania naukowe w dyscyplinach nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse, do których odniesiono efekty kształcenia. W badaniach naukowych biorą udział studenci. Kadra otrzymuje wsparcie finansowe, merytoryczne i organizacyjne dla rozwoju naukowego i dydaktycznego poprzez możliwość publikowania efektów prac w wydawnictwach Uczelni. Uczelnia wykorzystuje badania naukowe w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

4. Zalecenia

- rozwijanie badań naukowych wspomagających uzyskiwanie przez pracowników stopni naukowych
- pełne włączenie studentów do prowadzonych badań naukowych

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, spotkania z przedstawicielami Konwentu i otoczenia społeczno-gospodarczego można uznać, iż Wydział Nauk Ekonomicznych współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie określania i weryfikacji efektów kształcenia a także w zakresie organizacji praktyk zawodowych. W roku 2014 roku, w ramach współpracy WNE z podmiotami gospodarczymi, na mocy Uchwały Rady WNE 71/2014 ukonstytuowano Konwent Pracodawców, którego celem jest wspieranie działalności Wydziału na rzecz jego rozwoju jak również współpraca w zakresie procesu kształcenia a w szczególności konsultacji dotyczących efektów kształcenia, ich realizacji i weryfikacji. Spotkanie zespołu oceniającego z przedstawicielami Konwentu pozwala uznać, iż Konwent identyfikuje zadania, które należy rozwiązywać w doskonaleniu procesu kształcenia jak np. kreowanie umiejętności miękkich, organizacja praktyk zawodowych, przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Wydział podejmuje działania w celu pozyskania opinii pracodawców dotyczących efektów kształcenia. W latach 2014 i 2015 przeprowadzono badania ankietowe wśród 370 przedsiębiorców, których celem było uzyskanie opinii na temat kompetencji absolwentów szkół wyższych oraz programu nauczania na kierunku *Zarządzanie*, w tym przydatności wiedzy, kompetencji i umiejętności, w które wyposażani są absolwenci tego kierunku. Przedstawiony zespołowi oceniającemu Raport z tego badania informował między innymi, iż absolwenci kierunku zarządzania są bardzo pożądanymi pracownikami spośród absolwentów Politechniki Koszalińskiej. Wydział współpracuje z przedsiębiorstwami lokalnymi i regionalnymi w zakresie organizacji praktyk zawodowych. W roku akademickim 2014/2015 studenci realizowali praktyki w 38 podmiotach na podstawie porozumienia. Wśród podmiotów z podpisanymi umowami są globalne przedsiębiorstwa jak DB Schenker, JAAN Automotive Glass, czy Royal Greenland Seafood. Ponadto, poprzez Koszalińską Agencję Rozwoju Regionalnego i Północną Izbę Gospodarczą w Koszalinie nawiązana jest współpraca z ponad 300 przedsiębiorstwami z sektora MSP.

Współpraca z Konwentem Pracodawców pozwoliła na wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotu prowadzonego przez praktyków jak „Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu” Ponadto przy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego opracowano program dwóch nowych przedmiotów do wyboru dla studentów: wymieniony już „Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu” oraz „Instytucje otoczenia biznesu”. Prowadzone są wykłady otwarte przybliżające studentom istotę przedsiębiorczości i wspomagające wchodzenie na rynek pracy. Odkonstytuowano 9 spotkań, w tym o tematyce: „Mikroprzedsiębiorstwo, czyli samo zatrudnienie – pomysł, proces zakładania i rozwoju działalności gospodarczej, pozyskiwanie środków” oraz „Innowacyjność w firmie – e-commerce, nowe technologie i outsourcing”. Współpraca z Konwentem Pracodawców przyniosła takie inicjatywy jak :organizacja w roku 2014 konferencji „*Jak to się stało, że im się udało – 2 biznesowe historie opowiedziane przez ich twórców*”, której organizatorami byli: WNE PK, Biuro Karier PK oraz Północna Izba Gospodarcza. Zorganizowano cykl szkoleń podnoszących kompetencje studentów na rynku pracy pt. „Kariera Start” zawierające takie zagadnienia jak: aktywność studenta na rynku pracy, tworzenie mapy kariery, zainteresowanie pracodawcy naszą kandydaturą organizowanych przez Randstad Polska sp. z o.o., przygotowanie się na spotkanie z pracodawcą i przebieg rozmowy rekrutacyjnej (MPS International Ltd. sp. z o.o.), *Zarządzanie sobą w czasie*

(Spektrum Szkolenia Doradztwo Coaching), Aktywny pracownik – czyli kiedy pracodawca jest zadowolony z pracownika (Instytut Dobrych Praktyk Biznesowych). Ważnym efektem współpracy Uczelni, w tym Wydziału Nauk Ekonomicznych, z Północną Izbą Gospodarczą jest realizacja w roku 2015 projektu *Badanie przedsiębiorców w zakresie zapotrzebowania na kompetencje absolwentów szkół wyższych*. Warto zauważyć, iż w badania te zostali zaangażowani studenci. Przedstawiony raport z badań dotyczy szeroko rozumianego zapotrzebowania sfery gospodarczej regionu środkowopomorskiego na kompetencje absolwentów szkół wyższych, w tym Politechniki Koszalińskiej i niewątpliwie stanowi cenne źródło informacji dla opracowania polityki jakości kształcenia.

3. Uzasadnienie

Wydział Nauk Ekonomicznych współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Powołano Konwent Pracodawców, który realizuje zadania w zakresie konsultacji dotyczących procesu kształcenia w tym efektów kształcenia ich realizacji i weryfikacji. Wydział współpracuje z wieloma przedsiębiorstwami lokalnymi, regionalnymi i globalnymi w zakresie organizacji praktyk zawodowych. Współpraca z Konwentem Pracodawców przyniosła wiele inicjatyw wspomagających studentów w *wejściu* na rynek pracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Powierzchnia całkowita obiektów Politechniki Koszalińskiej przy ulicy Kwiatkowskiego 6E w Koszalinie wynosi 12 669 m². Budynek został oddany do użytkowania w roku 1997. Wydział Nauk Ekonomicznych dzieli go z Wydziałem Humanistycznym. WNE dysponuje w obiekcie siedmioma salami wykładowymi: 1 sala na 140 osób, 2 sale na 110 osób, 3 sale na 70 osób i aula mieszcząca 361 osób. Dydaktyce służy również 13 sal ćwiczeniowych: 4 sale – 30 os., 2 sale – 40 os., 1 sala – 46 os., 6 sal – 48 os. oraz 3 laboratoria na 35 osób każde, w których zgodnie z przeznaczeniem, odbywają się zajęcia laboratoryjne. Do dyspozycji studentów jest również czytelnia, punkt ksero, szatnia, sklepik i bar, a także pomieszczenie na parterze, służące jako siedziba Samorządu Studentów. Studenci mają możliwość korzystania na obszarze całego obiektu z nieograniczonego, bezpłatnego dostępu do Internetu za pośrednictwem własnych urządzeń mobilnych. Dostęp ten jest też możliwy za pośrednictwem wszystkich komputerów Wydziału (zarówno w pokojach kadry nauczycielskiej, czytelnia, jak i salach wykładowych).

Na Wydziale Nauk Ekonomicznych proces dydaktyczny realizowany jest w oparciu o nowoczesne środki audiowizualne i informatyczne. Prowadzący zajęcia, dla wzbogacenia procesu nauczania, mogą wykorzystywać projektory multimedialne. Wyposażenie audiowizualne posiada zarówno aula, jak i sale wykładowe oraz laboratoria komputerowe i część sal ćwiczeniowych. Infrastruktura techniczna to

projektory ciekłokrystaliczne, panele ciekłokrystaliczne oraz komputery wraz ze stosownym oprogramowaniem oraz oprzyrządowaniem. Do dyspozycji dydaktyków i studentów pozostaje również, w zależności od potrzeb, mobilny zestaw multimedialny. Nad sprawnością sprzętu i właściwym jego funkcjonowaniem czuwa Zespół Laboratoriów Komputerowych

Biorąc pod uwagę wymogi wynikające z zakładanych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie* oraz aktualną liczbę studentów można jednoznacznie stwierdzić, iż liczba, wielkość oraz podstawowe wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na ocenianym kierunku.

Infrastruktura dydaktyczna, którą dysponuje Jednostka, w opinii studentów, w pełni pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia odbywają się w salach wykładowych i ćwiczeniowych oraz w laboratoriach komputerowych. Sale wykładowe oraz ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt audiowizualny. Laboratoria komputerowe w opinii studentów posiadają oprogramowanie zgodne ze specyfiką kierunku tj. Excel, Symfonia, które pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci podczas spotkania z ZO PKA bardzo pozytywnie wypowiedzieli się w kwestii dostępności infrastruktury poza zajęciami przewidzianymi w planie studiów. Na terenie Uczelni studenci mają dostęp do Internetu poprzez Eduroam.

4.2

Studenci mają dostęp do dobrze wyposażonej Biblioteki, której misją jest wspieranie procesu dydaktycznego i naukowo-badawczego Uczelni poprzez zapewnienie dostępu do źródeł informacji, niezbędnych do realizacji tych procesów, a także udział w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności studentów w zakresie wyszukiwania i korzystania z wszelkiego rodzaju potrzebnych informacji.

Zbiory biblioteki uczelni liczą ok. 150 tys. woluminów, w tym ponad 19 tys. czasopism. 260 tytułów stanowią prenumeraty. Zbiory czytelnicy ekonomicznej WNE to 6050 książek oraz blisko 50 tytułów czasopism w prenumeracie. Zbiory dotyczące ocenianego kierunku *zarządzanie* zostały podzielone na kilka działów *zarządzanie* - teoria, *zarządzanie* personelem, *zarządzanie* jakością, *zarządzanie* przedsiębiorstwem, *zarządzanie* projektem oraz logistyka. Biblioteka posiada pozycje zalecane w sylabusach programu kształcenia dla kierunku *zarządzanie*.

W 2015 r. – w ramach 4 licencji (EBSCO, Emerald/EM EJ 95, Knovel, ibuk) został wykupiony dostęp łącznie do 133.746 książek i czasopism elektronicznych. Ponadto udostępniane są zbiory elektroniczne pozyskane w ramach licencji krajowych (Wirtualna Biblioteka Nauki) z 8 źródeł: EIFL/EBSCO, Elsevier, Springer, Web of Knowledge (w tym bazy abstraktowo-bibliometryczne, tzw. indeksy cytowań), Nature, Science, Wiley-Blackwell, Scopus. Ponadto od 2011 roku Politechnika Koszalińska posiada również Bibliotekę Cyfrową, w której umieszczono 827 obiektów. Są to publikacje cyfrowe (czasopisma elektroniczne, e-booki), a także zdigitalizowane tradycyjne publikacje papierowe. Poza uczelnianą bazą biblioteczną, w Koszalinie dostępne są dwie biblioteki miejskie (Koszalińska Biblioteka Publiczna i Biblioteka Pedagogiczna), dysponujące znacznymi zbiorami literatury ekonomicznej. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do zalecanej literatury.

W czytelnicy ekonomicznej studenci mają do dyspozycji 33 miejsca (w tym jedno dla osoby niepełnosprawnej) i 3 stanowiska komputerowe (zał. 14). Katedry posiadają ponadto własne zbiory publikacji. Studenci mogą również korzystać z zasobów Biblioteki Cyfrowej PK, oferującej 842 pozycje cyfrowe. Do dyspozycji są również bazy *on-line* (oferta obejmuje 20 tys. książek elektronicznych, 6194 czasopism, 56 baz danych), m. in.: alebank.pl, Ebsco, Elsevier, Emerald, ibuk, Libra, Nasbi, Springer, e-Publikacje Nauki Polskiej. Szeroki dostęp do baz on line przekłada się na dużą popularność tej formy udostępniania zbiorów – 19 tys. sesji on line oraz 30 tys. dokumentów

Według studentów ocenianego kierunku uczelniana Biblioteka funkcjonuje sprawnie oraz spełnia ich oczekiwania w zakresie dostępnego księgozbioru, godzin otwarcia oraz warunków lokalowych. Rezerwacja tytułów oraz prolongata odbywa się elektronicznie lub tradycyjnie w Bibliotece. Studenci pozytywnie ocenili taką formę rezerwacji pozycji i przedłużania terminów wypożyczeń książek. Dostępny księgozbiór w opinii studentów obejmuje lektury obowiązkowe i zalecane w sylabusach. Studenci posiadają dostęp do e-źródeł, słowników online, encyklopedii i katalogów, czasopism, Wirtualnej Biblioteki Nauki.

4.3

W Uczelni kształcenie e-learningowe odbywa się za pośrednictwem Uczelnianego Centrum Kształcenia na Odległość „StudiaNET”, dostępnego pod adresem studianet.pl. E-learning wspomaga

nauczanie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Został skonstruowany w taki sposób, aby zapewnić słuchaczom możliwość nauki na odległość, a nauczycielom, *zarządzanie* zawartością szkoleń oraz użytkownikami. Słuchacze mają możliwość wyboru miejsca oraz czasu nauki, a dostęp do materiałów dydaktycznych jest nieograniczony. Mogą też stale monitorować swoje postępy w nauce poprzez testy on-line i kontakt z prowadzącym (e-mail, czat, forum dyskusyjne).

Metodą e-learningową dla studentów kierunku realizowany jest kurs przysposobienia akademickiego w części dotyczącej BHP oraz Szkolenie Biblioteczne, a w fazie organizacji znajdują się zajęcia z języków obcych.

3. Uzasadnienie

Baza dydaktyczna, wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni komputerowych i wyposażenie biblioteki, oprogramowanie specjalistyczne odpowiadające potrzebom wielu przedmiotów tworzą możliwość pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Wyposażenie sal spełnia oczekiwania studentów, a także sprzyja procesowi kształcenia. Uczelnia dąży do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, co studenci wizytowanego kierunku oceniają pozytywnie.

Zbiory biblioteczne: podręczniki, czasopisma oraz bazy elektroniczne w pełni odpowiadają potrzebom kierunku *zarządzanie* i zapewniają studentom możliwość korzystania z zalecanej literatury.

Jednostka jest na etapie wprowadzania kształcenia z zakresu lektoratów języków obcych z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.

4. Zalecenia

- Zintensyfikować wykorzystanie oprogramowania free-line na zajęciach

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

System opieki naukowej i dydaktycznej działa poprawnie na ocenianym kierunku. Prowadzący zajęcia mają wyznaczone terminy konsultacji, które w opinii studentów są przestrzegane i adekwatne do ich potrzeb. Dodatkowo nauczyciele akademicy są dostępni za pośrednictwem poczty elektronicznej. Literatura zalecana zawarta w sylabusach przedmiotów oraz materiały udostępniane przez prowadzących zajęcia, głównie w formie elektronicznej, są z perspektywy studentów istotną pomocą w procesie uczenia się.

Wszelkie skargi i wnioski związane z procesem kształcenia, składane przez studentów, kierowane są do Prodziekana ds. studenckich. Tryb rozpatrywania indywidualnych skarg i wniosków studenci uznali za przejrzysty i obiektywny. Opiera się on na przepisach obowiązujących w Uczelni takich jak np. Regulamin studiów.

Wybór opiekuna pracy dyplomowej następuje spośród wybranych nauczycieli akademickich w danym roku akademickim – najczęściej na 1 promotora przypada do 10 dyplomantów. Studenci mogą wybrać nauczyciela akademickiego spoza listy, jeśli wyrazi on zgodę, jednak są zobligowani do złożenia pisma do Prodziekana z taką prośbą. Studenci wyrazili pozytywne opinie w zakresie zasad wyboru opiekuna oraz procesu dyplomowania, w tym możliwość wyboru tematyki pracy dyplomowej. W bieżącym roku akademickim zostało powołane studenckie koło naukowe „Studencki Klub Przedsiębiorczości”, które zgodnie z ustaleniami podczas spotkania ZO PKA z przedstawicielami koła, zrzecza studentów przede wszystkim ostatniego semestru studiów. Z uwagi na niedawne powołanie koła oraz dobiegający końca cykl kształcenia obecnych członków koła istnieje obawa, iż koło naukowe zakończy swoją działalność w najbliższej przyszłości. Należałoby więc, z uwagi na prowadzony II stopień studiów, położyć nacisk na utrzymanie działalności studenckiego koła naukowego oraz rozwój badań naukowych z udziałem studentów również poprzez angażowanie studentów kierunku *zarządzanie* w badania naukowe prowadzone przez pracowników Jednostki.

Zarządzenie nr 37/2015 Rektora PK z dnia 1.09.2015r określa najnowszy Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Politechniki Koszalińskiej. W opinii studentów sposób przyznawania stypendiów jest przejrzysty i sprawnie funkcjonujący. Uprawnienia do przyznawania stypendiów zostały przekazane Wydziałowej Komisji Stypendialnej w myśl art. 176 ust. 3 ustawy. Większość Komisji stanowią studenci zgodnie z art. 177 ust. 3 Ustawy. Wnioski studentów kierunku *zarządzanie* składane są do Dziekanatu. Od decyzji wydanej przez Komisję przysługuje prawo złożenia odwołania do Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Stypendia są wypłacane na indywidualne konto studenta. Uczelnia posiada również domy studenckie, które są dodatkową formą pomocy materialnej.

Kryteria przyznawania stypendium rektora są przejrzyste i oprócz wysokiej średniej ocen uwzględniają również osiągnięcia sportowe, naukowe i artystyczne. W opinii studentów stypendium rektora dla najlepszych studentów jest aspektem motywującym ich do osiągania lepszych wyników w nauce. Polityka naliczania opłat prowadzona przez Uczelnię jest przejrzysta i zgodna z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

Na terenie kampusu znajduje się bufet studencki oraz automaty z przekąskami. Studenci pozytywnie wypowiadają się w kwestiach związanych z opieką dydaktyczną i materialną oferowaną przez Jednostkę. Za mocne strony kształcenia podają przychylność władz oraz relacje oparte na wzajemnym szacunku. Negatywnymi aspektami kształcenia na ocenianym kierunku są w opinii studentów problemy personalne w Jednostce – niekulturalne, spersonalizowane wypowiedzi nauczycieli akademickich kierowane do studentów podczas zajęć dydaktycznych, jak również prowadzenie zajęć przez niektórych wykładowców w sposób niezrozumiały językowo dla studentów.

5.2

Jednostka uczestniczy w programie wymiany studenckiej Erasmus+. Dostęp do informacji o programie zapewnia strona internetowa Jednostki, Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz osoba odpowiedzialna za wymianę studencką w Jednostce – Koordynator. Studenci znają zasady rekrutacji do programu, jednak niechęć do wyjazdów podyktowana jest w opinii studentów problemami w zaliczaniu przedmiotów po powrocie do kraju – zbyt duże różnice programowe, oraz mała liczba stypendiów dostępnych na wydziale – 3 stypendia na wyjazd dwusemestralny przypadające na cały Wydział.

Jednostka oprócz oferowania zajęć w języku angielskim jest przygotowana do prowadzenia zajęć przygotowawczych z języka polskiego dla obcokrajowców, aby ułatwić im studiowanie w Polsce. Jednostka uczestniczy również w programie wymiany krajowej MOSTECH. Podczas spotkania z ZO PKA studenci jednak nie wyrazili zainteresowania taką formą wymiany studenckiej, za główny powód podając względy ekonomiczne.

Studenci wiedzą co to jest system ECTS oraz wykorzystują możliwości przez niego stworzone poprzez wymianę studencką oraz przedmioty obieralne.

5.3

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które prowadzone jest przez pracowników, którzy są absolwentami Uczelni. Ma to pozytywny wpływ na ocenę potrzeb studentów Jednostki w zakresie przyszłej kariery zawodowej. Biuro organizuje cyklicznie szkolenia z zakresu umiejętności miękkich

dla studentów, jak również współorganizuje szkolenia i kursy wspólnie z firmami zewnętrznymi z zakresu umiejętności twardych. Studenci ocenianego kierunku chętnie korzystają z dostępnej oferty szkoleń jak również ofert praktyk, staży oraz pracy. Biuro Karier organizuje corocznie targi pracy, w ramach których studenci ocenianego kierunku mają możliwość nawiązania współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym. W Jednostce odbywają się również wykłady otwarte z udziałem profesorów wizytujących oraz przedstawicieli otoczenia gospodarczego, w których mogą brać udział studenci.

W Jednostce funkcjonuje Samorząd Studencki, który jest wspierany przez Władze Jednostki merytorycznie oraz finansowo. Samorząd posiada swoje pomieszczenie oraz środki trwale przekazane przez Władze Jednostki. Działania Samorządu są finansowane ze środków przyznawanych przez Rektora oraz Dziekana Wydziału. Jednostka wspiera działania Samorządu Studenckiego np. organizację „Dnia Kwiatka”, który to jest wydarzeniem o charakterze społeczno-kulturalnym.

5.4

Informacje w zakresie oferowanego wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami znajdują się na stronie Jednostki. Dziekan na wniosek studenta z niepełnosprawnością powołuje opiekuna wydziałowego, który realizuje proces dostosowania kształcenia do potrzeb osoby zainteresowanej. Jednostka oferuje pomoc studentom niepełnosprawnym w formie stypendium socjalnego. Jednostka posiada również ofertę stypendiów Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju PK. Głównym kryterium otrzymania stypendium jest średnia ocen z ostatniego roku studiów – minimum 4.0. Wnioski o stypendium studenci mogą składać w Dziekanacie. Zasoby materialne w tym infrastruktura dydaktyczna i naukowa są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, podjazdy, specjalnie wyposażone toalety, udogodnienia w czytelni). Studenci z niepełnosprawnościami studiujący na ocenianym kierunku bardzo pozytywnie wypowiadali się w kwestii wsparcia jakie oferuje im Jednostka w procesie kształcenia. Studenci zwrócili uwagę, iż w razie konieczności nauczyciele akademicki uwzględniają rodzaj niepełnosprawności studenta w kontekście metod kształcenia jak również sposobie weryfikacji efektów. Warto nadmienić, iż Jednostka z powodzeniem realizuje wymianę studencką w ramach programu Erasmus+ dla osób niepełnosprawnych. Podczas spotkania z ZO PKA studenci z niepełnosprawnościami, którzy mieli okazję skorzystać z programu wypowiadali się bardzo korzystnie o pomocy, jaką otrzymali ze strony Władz Jednostki w zakresie organizacji wyjazdu na studia zagraniczne.

5.5

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywne opinie nt. dostępności oraz sposobu funkcjonowania Dziekanatu. Godziny otwarcia są dostosowane do potrzeb studentów a jakość pracy i kompetencje pracowników Dziekanatu zostały ocenione pozytywnie. Jednostka posiada również rozbudowany system USOS, do którego każdy ze studentów posiada dostęp poprzez indywidualne konto. W opinii studentów system jest bardzo przydatny, gdyż za jego pomocą mogą oni uzyskać wiele informacji dotyczących m.in. toku studiów, opłat i stypendiów, przedmiotów, ocen końcowych, kart przedmiotów, planu zajęć poszczególnych nauczycieli akademickich itp. Polityka informacyjna w zakresie programu kształcenia jak i informacji o procedurach związanych z pomocą materialną działa poprawnie na ocenianym kierunku. Informacje są publikowane na tablicach informacyjnych w budynkach Jednostki oraz za pośrednictwem stron internetowych Jednostki i Uczelni. Studenci mają zapewnioną skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną.

3. Uzasadnienie

Jednostka zapewnia pomoc naukową, dydaktyczną i materialną sprzyjającą rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich podczas konsultacji, rozbudowanego systemu pomocy materialnej oraz możliwości rozwoju naukowego w ramach powstających studenckich kół naukowych, jak również poprzez organizację targów pracy oraz szkoleń obejmujących nabywanie umiejętności twardych i miękkich.

Jednostka stwarza warunki do udziału studentów w programach wymiany międzynarodowej oraz krajowej. Jednostka w pełni wspiera studentów kierunku *zarządzanie* w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturowym poprzez organizację wykładów otwartych z udziałem profesorów wizytujących, przedstawicieli otoczenia gospodarczego oraz

wspieranie Samorządu Studenckiego w organizacji wydarzeń społeczno-kulturowych.
Jednostka w pełni zapewnia studentom wsparcie w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez działalność Biura Karier. Studenci ocenianego kierunku chętnie korzystają z ofert współpracy Biura Karier z otoczeniem gospodarczym.
Jednostka w pełni zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.
Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie opieki dydaktycznej i materialnej poprzez Dziekanat oraz system wirtualnego dziekanatu - USOS. Wszystkie informacje związane z programem kształcenia i procedurach w toku studiów są ogólnodostępne.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3. weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9. sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1

Uczelnia od 2004 roku prowadzi działania mające na celu monitorowanie jakości kształcenia. 15 grudnia 2004 r. Senat Uczelni zatwierdził Uchwałę w sprawie wprowadzenia jednolitego systemu zapewniania jakości kształcenia w Politechnice Koszalińskiej, a następnie uchwałę nr 7/2009 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wdrożenia w Politechnice Koszalińskiej Jednolitego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zarządzenie nr 15/2009 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 23 marca 2009 roku w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego ds. opracowania i wdrożenia w Politechnice Koszalińskiej Jednolitego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz ustalenia zadań i harmonogramu prac Zespołu. Uchwałą nr 36/2012 z dnia 27 czerwca 2012 r. Senat Uczelni określił strukturę Jednolitego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, a Zarządzeniem nr 63/2012 z dnia 24 września 2012 r. określił zadania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych/Instytutowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia w

Politechnice Koszalińskiej.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w obecnym kształcie funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie nr 18/2015 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia podstawowych jednostkach organizacyjnych Politechniki Koszalińskiej oraz Zarządzenia nr 23/2015 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie Polityki Jakości Politechniki Koszalińskiej. Analiza dokumentów wskazuje, że określono w nich strukturę, zasadnicze cele systemu oraz jego funkcje. Zakres badania jakości kształcenia i jej doskonalenia obejmuje podstawowe elementy procesu kształcenia.

Zgodnie z dokumentami, na Wydziale za jakość kształcenia odpowiada Dziekan. W ramach Wydziału funkcjonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Do każdego kierunku została powołana Rada Programowa, w ramach której powoływane są Zespoły ds. Analizy Jakości Procesu Dyplomowania oraz Zatwierdzania Tematów Prac Dyplomowych. W ramach każdej Rady Programowej powoływany jest Koordynator Krajowych Ram Kwalifikacji.

Na poziomie Wydziału dokumentami systematyzującymi działania WSZJK są Uchwała nr 105/2014 Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych z dnia 24.10.2014 r. w sprawie przyjęcia procedur jakości kształcenia, określającej, że w skład dokumentacji wchodzi procedura w zakresie oceny i monitorowania efektów kształcenia oraz doskonalenia programów kształcenia wraz z załącznikami oraz procedura w zakresie wypełniania i kontroli kart kursów pod względem zgodności z programem studiów i zakładanymi efektami kształcenia. Na podstawie Zarządzenia nr 18/2015 Rektora Politechniki Koszalińskiej Wydział zatwierdził również Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych w formie Księgi Jakości, obejmującej 14 obszarów dla których opracowano cele, zakres działania oraz przedmioty procedur i poszczególnych zadań.

Księga jakości jest dokumentem szczegółowym, w którym obszary zostały podzielone na podobszary, a w każdym z nich wyodrębniono: opis wykonania zadania, podmiot odpowiedzialny za zadanie, podmiot wykonujący określone zadanie, podmioty monitorujące wykonanie zadania, sposób wykonania zadania (wzorzec) oraz źródło informacji, dokumentacja związana z realizacją zadania, termin wykonania zadania. Powstanie księgi należy ocenić jednoznacznie pozytywnie, gdyż szereguje procedury w zakresie badania jakości kształcenia. W dokumencie brakuje jednak informacji o tym w jaki sposób zebrane informacje mają przekładać się na realne działania związane z doskonaleniem procesu kształcenia.

Na Wydziale centralną rolę w monitorowaniu procesu kształcenia odgrywają Rady Programowe, odrębne dla każdego kierunku studiów. Zbierają one i analizują szereg informacji, z czego najważniejsze pochodzą od nauczycieli akademickich i dotyczą oceny realizacji zakładanych EK i metod ich weryfikacji. Wnioski w postaci corocznych sprawozdań przekazują Wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia, który następnie przed Radą Wydziału przedkłada wspólne dla wszystkich kierunków wnioski. Struktura systemu zapewnia udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych tj nauczycieli akademickich, studentów, źródłem informacji o programie kształcenia nie wchodzącym formalnie w skład WSZJK jest Konwent WNE. Mając na uwadze uwagi płynące od nauczycieli w wyniku spotkania nauczycieli z ZO warto zastanowić się nad włączeniem w działanie WSZJK przedstawicieli administracji Wydziału. Pożądana byłaby również dyskusja z nauczycielami akademickimi na temat systemowych metod ich wsparcia w zakresie projektowania, realizacji i weryfikacji efektów kształcenia, co wywnioskować można w wyniku spotkania ZO z nauczycielami akademickimi.

6.1.1

Projektowaniem i oceną efektów kształcenia i ich zmian zajmuje się Rada Programowa kierunku. W jej skład wchodzi 5 pracowników nauki i jeden student niewymieniony z imienia i nazwiska w Uchwale 212/2012 z dnia 25 stycznia 2012 r. Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych w sprawie powołania Rad Programowych dla kierunków studiów prowadzonych w Instytucie Ekonomii i Zarządzania. Przedstawione dokumenty (listy obecności ze spotkań) wskazują, że skład Rady Programowej jest rozszerzony – należy formalnie ustanowić poprawny skład Rady Programowej dla kierunku.

Rada sporządza dwa typy sprawozdań:

1. Sprawozdania rady programowej z osiągnięcia założonych EK oraz doskonalenia programu

kształcenia na kierunku

2. Sprawozdania rady programowej z osiągnięcia założonych EK na kierunku (składa się z dwóch części – część I pytania szczegółowe – Czy osiągnięto wszystkie zadeklarowane w Kartach kursu/modułu EK; Czy programy zajęć były zgodne z zadeklarowanymi w kartach kursu/modułu; Czy stosowane metody dydaktyczne były adekwatne do rzeczywistych możliwości osiągnięcia i weryfikacji założonych EK (zadeklarowanych w kartach kursów); Czy założona dla kursów/modułów liczba punktów ECTS jest zgodna rzeczywistym nakładem pracy studenta niezbędnym do osiągnięcia wszystkich założonych EK?; Czy prowadzący kursy/moduły sformułowali wnioski dotyczące realizacji procesu dydaktycznego?; część II wnioski z osiągniętych EK – w tej części opisywane są wnioski zawarte w kartach).

Sprawozdania rady programowej z osiągnięcia założonych EK na kierunku jest dokonywane raz w semestrze i zawiera wyłącznie perspektywę nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia. Znacznie szerszym ujęciem jest dokonywane raz w roku Sprawozdanie rady programowej z osiągnięcia założonych EK oraz doskonalenia programu kształcenia na kierunku, które łączy w sobie perspektywę nauczycieli akademickich, studentów, otoczenia społeczno-gospodarczego i absolwentów.

Sprawozdania mają charakter kompleksowy, opierają się na dużej ilości informacji, warto jednak wyszczególnić w nich element związany z zaleceniami – tak, by w kolejnych latach móc dokonać porównania postulowanych i podejmowanych działań. Przedstawiona dokumentacja wskazuje, że zgodnie z zapisami WSZJK, dokumenty są poddawane dyskusji podczas spotkań Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału.

Protokoły ze spotkań i analiza sprawozdań wskazuje, że podejście Rady Programowej jest kompleksowe. Rada analizuje informacje pochodzące z różnych źródeł, co pozwala na szerokie zbadanie procesu kształcenia. Analiza danych jest dość szczegółowa i pozwala na wyciągnięcie wniosków. W protokołach zawarty jest wiele propozycji i konstruktywnych uwag, które warto w sposób systemowy wprowadzić do sprawozdania w formie zaleceń.

Przedstawiciele Uczelnianej Rady Samorządu Studentów uczestniczą w posiedzeniach Rady Wydziału, gdzie mogą wyrazić swoje opinie w sprawie efektów kształcenia oraz aspektów kształcenia dotyczących spraw studenckich. Liczba reprezentantów studentów w Radzie Wydziału jednak nie spełnia wymogu art. 67 ust. 4 Ustawy. Podczas wizytacji PKA Jednostka przedstawiła skład Rady Wydziału w liczbie 27 osób, z czego 5 osób stanowią studenci, co stanowi 18,52% składu RW. Aby spełnić wymóg narzucony przez Ustawę należy powołać jeszcze 1 studenta do RW. Studenci posiadają również swojego reprezentanta w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Z przeprowadzonej analizy spotkania z Samorządem Studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz dokumentów udostępnionych podczas wizytacji wynika, że studenci uczestniczą w posiedzeniach Komisji. Studenci uczestniczą w procesie zmian efektów kształcenia jako organ opiniotwórczy podczas posiedzeń Rady Wydziału, Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej. Studenci opiniują również w formie pisemnej programy i plany studiów jak również przypisane kursom, przedmiotom oraz modułom efekty kształcenia na ocenianym kierunku. W opinii podają również ocenę organizacji procesu kształcenia z perspektywy studenta.

6.1.2

Monitorowaniem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zajmują się nauczyciele akademicy realizujący przedmioty, Kierownicy Katedr realizujący dany kurs oraz Rada Programowa kierunku. Nauczyciele po zakończeniu przedmiotu wypełniają kartę oceny osiągnięcia założonych efektów kształcenia na kursie. Na poziomie Rady zbierane i analizowane są karty kursów wypełnione przez każdego nauczyciela po zakończeniu realizacji przedmiotu. W procesie tym centralną rolę odgrywają nauczyciele akademicy dlatego szczególnie istotne staje się kształtowanie ich świadomości w tym zakresie – warto w sposób systemowy podejść do takiego wsparcia nauczycieli. Pozytywnie należy odnieść się do procesu dyplomowania, który budził zastrzeżenia podczas ostatniej oceny PKA. W chwili obecnej proces ten jest analizowany przez Zespoły ds. Analizy Jakości Procesu Dyplomowania oraz Zatwierdzania Tematów Prac Dyplomowych. Sześć corocznie losowo wybranych prac jest analizowanych, a wyniki tej analizy są przedmiotem opracowania przez Radę Programową. Efekty tego procesu są pozytywnie jakościową zmianą, co widoczne jest w ocenach prac dyplomowych dokonanych przez ZO.

Studenci są uwzględnieni w procedurze monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia pośrednio poprzez uczestnictwo w organach, które zatwierdzają wyniki monitorowania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia np. Zespół ds. Jakości Kształcenia, Rada Wydziału, Rada Programowa. Obecnie w Jednostce nie istnieją mechanizmy, skierowane do ogółu studentów, które przewidywałyby dokonywanie przez nich samooceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.

6.1.3

Weryfikacja osiąganych efektów kształcenia jest elementem procedur w ramach działania WSZJK na WNE. Pierwszym etapem informacji o tym elemencie są nauczyciele akademicki, którzy po zakończeniu przedmiotu wypełniają kartę oceny osiągnięcia założonych efektów kształcenia na kursie. Wpisują tam metody weryfikacji efektów kształcenia podanych w karcie kursu. Wszystkie karty są co semestr analizowane przez Radę Programową, a wnioski są elementem sprawozdania Rady.

Analiza ZO części kart kursów wskazuje na niewłaściwe zastosowanie metod weryfikacji do efektów kształcenia, zwłaszcza w odniesieniu do kompetencji społecznych (weryfikacja kompetencji społecznych np. przez egzamin pisemny), co z kolei pokazuje niedostateczną wrażliwość systemu na ten element – mimo analizy ten element nie został zidentyfikowany.

Na ocenianym kierunku jednym z mechanizmów weryfikacji jakości kształcenia jest systematyczna ankietyzacja. Ankiety dotyczące ewaluacji zajęć dydaktycznych są przeprowadzane dwa razy w roku pod koniec każdego z semestrów. Kwestionariusz ankietowy składa się z 9 pytań i jest przeprowadzany drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy USOS. Kwestionariusz nie zawiera jednak pytań związanych z oceną adekwatności przyjętych metod oceniania do zakładanych efektów kształcenia, czy też zgodności stosowanych metod oceniania z metodami zawartymi w karcie przedmiotu. Kwestionariusz przewiduje miejsce na uwagi studentów. Wyniki ankiet są podawane do wiadomości studentom w formie zbiorczego opracowania dostępnego na stronie internetowej Jednostki, jak również podczas spotkania otwartego organizowanego w każdym z semestrów przez Władze Jednostki, na którym prezentowane są wyniki ankietyzacji.

Studenci są informowani o formach wykrywania plagiatów głównie przez promotorów prac dyplomowych. Informacje o systemie antyplagiatowym znajdują się również na stronie internetowej Jednostki. Każda praca dyplomowa jest poddawana weryfikacji w systemie Plagiat.pl.

6.1.4

System potwierdzania efektów uczenia się w PK został uregulowany uchwałą Senatu PK Nr 29/2015. Na WNE został opracowany Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się. Sama procedura potwierdzania efektów nie została włączona w weryfikację wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Pozytywnym byłoby rozpoczęcie prac w tym zakresie mając na względzie szanse płynące z uruchomienia naboru na studia w tym trybie, jak i trudności związanych z realizacją tego procesu i jego należytą jakością.

6.1.5

Na poziomie Uczelni prowadzone są badania dotyczące monitoringu losów zawodowych absolwentów. Wyniki monitoringu są jednym ze źródeł informacji sprawozdania Rady Programowej z osiągnięcia założonych EK oraz doskonalenia programu kształcenia. Należy ocenić ten fakt jednoznacznie pozytywnie. Podkreślić jednocześnie można większe zaangażowanie w zachęcanie i uświadamianie absolwentów w jakim celu zbierane są informacje przez Uczelnię. W chwili obecnej zebrane próby badawcze nie są wystarczające do wyciągnięcia rzetelnej opinii na temat osiągniętych EK i ich przydatności na rynku pracy co zaznaczają Rady Programowe w swoich sprawozdaniach. Zespół oceniający uważa jednak że każda informacja ma znaczenie dla oceny jakości kształcenia i odpowiednio zweryfikowana może być wykorzystana do doskonalenia procesu kształcenia.

Uczelnia przeprowadza badania losów zawodowych absolwentów na szczeblu ogólnouczelnianym, które prowadzone są przez Biuro Karier. Wyniki przeprowadzonych badań przez Jednostkę zostały opracowane w postaci raportu zbiorczego dla całej Uczelni, jednak uwzględniono podział na kierunki studiów, przez co wyniki ankietyzacji zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji są wykorzystane w doskonaleniu planów i programów studiów, aby odpowiedzieć na bieżące oczekiwania otoczenia społeczno-gospodarczego. Studenci uczestniczą pośrednio w przygotowywaniu

narzędzi wykorzystywanych do monitorowania losów zawodowych absolwentów poprzez udział w pracach Rady Programowej ocenianego kierunku, jak również jako organ opiniotwórczy w pracy nad opracowywaniem ankiet przez pracowników Biura Karier. Pracownicy Biura Karier będący absolwentami Uczelni mają "świeże" spojrzenie na wyzwania stawiane przez otoczenie gospodarcze absolwentom, również ocenianego kierunku studiów, przez co opracowane kwestionariusze ankietowe nie spotykają się z dezaprobatą opinii studentów, co do trafności zawartych pytań.

Ponadto Zespół Wizytujący PKA posiadał wgląd do obszernego raportu z badania przedsiębiorców w zakresie zapotrzebowania na kompetencje absolwentów szkół wyższych sygnowany datą 10 maja 2016 roku. Badania te wykonano z inicjatywy i pod kierunkiem Prorektora ds. Kształcenia Politechniki Koszalińskiej. Raport ten powstał na bazie bezpośrednich wywiadów zrealizowanych z 270 przedsiębiorcami w okresie wrzesień 2015- kwiecień 2016. Respondentów pytano między innymi o powody zatrudnienia absolwentów PK, ich zainteresowanie absolwentami konkretnych kierunków studiów, przyczyny niezatrudniania absolwentów PK, kryteria rekrutacji nowych pracowników, sposoby pozyskiwania absolwentów szkół wyższych do pracy, umiejętności, kwalifikacje i kompetencje preferowane przez pracodawców, oczekiwania w zakresie różnych form współpracy z PK,

6.1.6

Polityka kadrowa jest prowadzona przez dziekana WNE. Jej celem jest zapewnienie kadry, mającej realizować proces kształcenia zgodnie z wizją Wydziału. Choć procedury zatrudnienia pracowników realizujących proces kształcenia są objęte ramami WSZJK to polityka kadrowa jako całość nie jest elementem systemu.

Regulacje w zakresie ewaluacji jakości kadry prowadzącej proces kształcenia zawarte są w Statucie Uczelni, Uchwale nr 19/2013 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Arkusza Okresowej Oceny Nauczyciela Akademickiego, zarządzeniu nr 5/2015 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych, Zarządzeniu nr 20/2013 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie wykonania Uchwały Senatu Politechniki Koszalińskiej Nr 19/2013 z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Arkusza Okresowej Oceny Nauczyciela Akademickiego, Uchwale nr 106/2014 Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych z dnia 24 października 2014 r. w sprawie zasady uwzględniania oceny nauczyciela akademickiego dokonanej przez studentów oraz Księżde jakości WNE.

Studenci oceniają nauczycieli akademickich po zakończeniu modułu. Student po zalogowaniu do systemu USOS, wypełnia ankietę dotyczące wszystkich realizowanych kursów, w których uczestniczy w danym semestrze. W wyniku ewaluacji narzędzia studenci mają możliwość dodania komentarzy pod każdą z ankiet. Wyniki ankiet są przedmiotem analizy przez kierowników katedr oraz Dziekana, którzy są odpowiedzialni za przeprowadzenie rozmów w przypadku negatywnych ocen. Ogólne wyniki są również przedmiotem analizy Rady Programowej. Jednoznacznie pozytywnie należy ocenić spotkania władz dziekańskich Wydziału ze studentami dwa miesiące po odbyciu się ankiety. Spotkanie ma na celu przedstawienie wyników oraz przedyskutowanie ze studentami uwag oraz proponowanych działań naprawczych. Nie jest to działanie wpisane jako element WSZJK, zatem warto byłoby umieścić te działania w strukturę systemu, tak, by niezależnie od struktury zarządzania Wydziałem nie zaniechać działania dobrej praktyki. W tym kontekście zaznaczyć należy małe zaangażowanie ze strony studentów zarówno w odniesieniu do udziału w ankiecie (zwrotność na poziomie około 25%) oraz spotkaniu podsumowującym. W tym kontekście pozytywnym byłoby zbadanie przyczyn tego stanu rzeczy.

Kadra wspierająca proces kształcenia podlega ocenie studentów w badaniu oceniającym jakość kształcenia i warunki studiowania na kierunkach kształcenia w Politechnice Koszalińskiej. Należy nadmienić, że ankietę jest zamknięta i nie ma możliwości dodania komentarza. Biorąc pod uwagę, że ankietę składa się z 17 pytań z różnych obszarów funkcjonowania Uczelni warto zastanowić się nad umożliwieniem swobodnej wypowiedzi pod każdym z pytań.

6.1.7

Opinia studentów jest elementem okresowej oceny nauczycieli, choć ich negatywna ocena nie przekłada się na znaczne obniżenie oceny nauczyciela akademickiego. W tym kontekście warto

nadmienić, że zmienione uregulowania – w tym punktacja poszczególnych elementów oceny okresowej są stosunkowo nowe. Waga oceny studentów powinna stać się zatem przedmiotem dyskusji osób odpowiedzialnych za politykę kadrową, tak, by okresowa ocena nauczycieli służyła rzeczywistej ocenie efektywności dydaktycznej.

Wyniki z przeprowadzanych ankiet wśród studentów dotyczących okresowej oceny jakości pracy pracowników dydaktycznych są opracowywane w postaci zbiorczych zestawień i są udostępniane studentom za pośrednictwem systemu USOS oraz podczas organizowanych cyklicznie, po zakończeniu każdej z ankietyzacji spotkań informacyjnych z Władzami Jednostki, na których wyniki ankietyzacji są omawiane. Ocena studentów jest uwzględniana w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. W przypadku niskich ocen pracowników dydaktycznych Władze Jednostki przeprowadzają z nimi rozmowy w celu rozwiązania problemów, które powodują niską ocenę studentów.

6.1.8

Zasoby materialne, infrastruktura oraz środki wsparcia są elementem ankiety oceniającej jakość kształcenia i warunki studiowania na kierunkach kształcenia w Politechnice Koszalińskiej. Jest to ankieta elektroniczna w systemie USOS, wypełniana co roku. Należy nadmienić, że ankieta jest zamknięta i nie ma możliwości dodania komentarza. Biorąc pod uwagę, że ankieta składa się z 17 pytań z różnych obszarów funkcjonowania Uczelni warto zastanowić się nad umożliwieniem swobodnej wypowiedzi pod każdym z pytań. Ten element powinien stać się przedmiotem dyskusji, w tym również ze studentami, tak, by dostosować narzędzie do potrzeb zarówno Uczelni, jak i studentów. Zasady wspierania dydaktycznego, naukowego i materialnego studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych są również jednym z elementów Księgi Jakości. Należy ocenić to pozytywnie, choć księga w tym przypadku jest stwierdzeniem stanu faktycznego, a nie sposobem pokazującym w jaki sposób bada się jakość udzielanego wsparcia.

Jednostka prowadzi badanie dotyczące ogólnej oceny studentów dotyczącej warunków studiowania, w tym zasobów materialnych oraz infrastruktury dydaktycznej w formie badania ankietowego. Badanie ankietowe przeprowadzane jest raz w roku pod koniec semestru letniego. Wyniki są następnie opracowywane w formie raportu i następnie udostępniane studentom w takiej samej formie jak badanie oceny nauczyciela akademickiego. Badanie przeprowadzane jest co rok z wykorzystaniem systemu USOS. Formą oceny zasobów materialnych, jak również oceny satysfakcji ze studiowania jest codzienny kontakt studentów z Władzami Jednostki. Studenci podczas spotkania z ZO PKA bardzo pozytywnie wypowiadali się o relacjach z Władzami Jednostki, w szczególności wyróżniając życzliwość Prodziekana ds. studiów oraz Prodziekana ds. kształcenia. Studenci ocenianego kierunku są zadowoleni z wybranego kierunku oraz Uczelni, stąd niesformalizowaną formę oceny satysfakcji ze studiowania jaką jest codzienny kontakt z Władzami Jednostki można uznać za spełniającą swoją rolę.

6.1.9

Księga jakości WNE wskazuje sposób dokumentacji poszczególnych działań podejmowanych w ramach funkcjonowania WSZJK. Gromadzeniem i analizowaniem informacji zajmują się zarówno kierownicy katedr, władze dziekańskie, Rada Programowa, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Wydziału Nauk Ekonomicznych. W księdze i procedurach brakuje jednak jasno określonego podmiotu lub podmiotów odpowiedzialnych za analizę wyników prowadzonych badań oraz dokumentacji działań z nich wynikających.

Podczas wizytacji Zespół Oceniający PKA miał sposobność zapoznania się z dokumentacją ilustrującą proces formułowania i weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia a także analizy dotyczące oceny jakości kształcenia. Były wśród nich: Protokoły z systematycznych posiedzeń Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia; Protokoły z cyklicznie organizowanych posiedzeń Konwentu WNE PK. Konwent liczy 24 przedstawicieli regionalnych i lokalnych przedsiębiorstw i instytucji został powołany 18 grudnia 2014 roku; Kwestionariusz ankiety oceny studenckiej praktyki zawodowej, który został zatwierdzony podczas spotkania Konwentu; Sprawozdania Rady Programowej z osiągnięcia założonych efektów kształcenia oraz doskonalenia programu kształcenia na kierunku zarządzanie (za rok akademicki 2014/2015). Wynika z nich, że wszystkie zaplanowane efekty kształcenia zostały osiągnięte, co jest zgodne zarówno z wymogami formalnymi jak i stanem faktycznym. Od semestru letniego 2014/2015 wprowadzono zmodyfikowane

„Karty oceny osiągnięcia założonych efektów kształcenia na kursie/module”; Sprawozdania Dziekana WNE z działalności dydaktycznej za lata 2012/2012, 2013/2014 oraz 2014/2015; Protokoły z trzech spotkań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, które odbyły się w roku akademickim 2014/2015. Ponadto miały miejsce spotkania grup roboczych oraz jedno zebranie wszystkich nauczycieli akademickich Wydziału; Karty przeglądu trzech prac licencjackich broniących w roku 2014/2015 na kierunku *zarządzanie*. Dokumentacja ta dowodzi funkcjonowania wewnętrznych procedur na rzecz podnoszenia jakości kształcenia. Jest to element tego systemu, którego celem jest weryfikacja osiągniętych przez studentów końcowych efektów kształcenia oraz ocena jakości sporządzonych recenzji.

6.1.10

Jakość witryn internetowych Uczelni oraz Funkcjonalność USOSweb są elementem ankiety oceniającej jakość kształcenia i warunki studiowania na kierunkach kształcenia w Politechnice Koszalińskiej. Należy mieć jednak na względzie, że brak komentarzy w ankiecie powoduje, że wyniki są tylko informacją ilościową, warto zatem zastanowić się nad jej rozszerzeniem o część otwartą. Zasady upubliczniania informacji o programach kształcenia podlegają zapisom Księgi jakości WNE. Zapisy księgi jakości pokazują odpowiedzialność za dane elementy, jednak nie wskazują, w jaki sposób badana jest jakość informacji.

Uczelnia zapewnia dostęp publiczny do informacji o programie i procesie kształcenia. Studenci pozytywnie wypowiadają się w kwestii dostępu do informacji związanych z procesem kształcenia, w tym harmonogramu roku akademickiego i zajęć dydaktycznych, regulaminów i druków związanych z opieką materialną i dydaktyczną obowiązujących w Jednostce. Jednostka prowadzi badanie satysfakcji studentów z dostępności i aktualności informacji związanych z procesem kształcenia, również tych na stronach internetowych Uczelni. Studenci ocenianego kierunku pozytywnie wypowiadają się w kwestii aktualności informacji na stronie internetowej Jednostki w zakresie wydarzeń w Uczelni, jak i ogłoszeń związanych ze sprawami studenckimi.

6.2

Spotkanie zespołu oceniającego z Wydziałowym zespołem ds. jakości z Radą programową kierunku zarządzanie, Uczelnianą Radą ds. Jakości kształcenia pozwala stwierdzić iż zarówno na wydziale jak i na szczeblu uczelni prowadzona jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i jego wpływu na jakości kształcenia. Analizowane są wyniki ankiet w kilku okresach badawczych by ocenić wpływ wyników ocen na jakość kadry, Zespół ds. jakości dokonuje analizy struktury ocen sesji egzaminacyjnych i identyfikuje przyczyny rozkładu ocen z poszczególnych przedmiotów. Wyniki ankiet studenckich są uwzględniane przy tworzeniu programów a także ocenie kadry. Na skutek uwag studentów zostały zmienione plany studiów usuwając nadmierną koncentrację egzaminów w semestrze. Uwagi zgłaszane przez studentów Radzie Programowej stają się każdorazowo przedmiotem dyskusji. Wnioski studentów zostały głęboko przeanalizowane i wprowadzone do programu kształcenia. I tak: wprowadzono odpowiednie zmiany w sekwencji kursów, zwiększono udział zajęć laboratoryjnych, zwiększono ofertę zajęć prowadzonych przez praktyków, wprowadzono specjalność Business Management prowadzoną w języku angielskim podjęto działania w celu stworzenia możliwości rozwoju naukowego studentów oraz podnoszenia efektów z zakresu kompetencji społecznych studentów, poprzez powołanie studenckich kół naukowych oraz wspieraniu studentów aktywnym uczestnictwem w konkursach ogólnokrajowych, zwiększenie użyteczności uczelnianego systemu informatycznego USOS. Z kolei na podstawie uwag Rady Programowej wprowadzono zmiany w kartach oceny efektów (dokonano zmiany w formularzu karty oceny uwzględniając statystyki ocen sesji egzaminacyjnych oraz potrzeby prowadzących w zakresie zakupu środków dydaktycznych – literatury, oprogramowania). Wdrożono zintegrowany model *knowledge@work* pozwalający uzupełnić ocenę jakości kształcenia o ocenę kompetencji kluczowych wymaganych na rynku pracy. Wnioski Rady Programowej pozwoliły na ustalenie etapów oceny efektów kształcenia począwszy od oceny efektów na kursach przez ocenę na poziomie Rad Programowych oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, zmniejszenie liczebności grup seminaryjnych i ćwiczeniowych.

Opinie studentów wpłynęły na podjęcie prac nad zmianą układu pytań w ankietach studenckich. Wyniki ankiet kadry akademickiej dotyczącej realizacji efektów kształcenia stanowią podstawę do

modyfikacji sylabusów i sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych. Na spotkaniu z zespołem oceniającym osób zaangażowanych w ocenę jakości kształcenia podnoszono dostrzegalną zmianę świadomości kadry akademickiej dotycząca skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. W ramach doskonalenia systemu wprowadzono dodatkową ankietę dotyczącą oceny warunków studiowania, zmodyfikowano zgodnie z sugestiami studentów zakres pytań w ankiecie dotyczącej jakości zajęć dydaktycznych, wprowadzono ankietę dla kadry akademickiej dotyczącą oceny weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia.

Efekty działań widoczne podczas wizytacji ZO, takie jak modyfikacja karty kursu, karty oceny osiągnięcia założonych efektów kształcenia, sprawozdanie Rady Programowej z oceny efektów wskazują na świadomość jednostki w stosowaniu stworzonych metod, ich weryfikacji oraz modyfikacji. Stosowane metody wybierane są w sposób świadomy i przemyślany. Wnioski płynące ze stosowania procedur mają rzeczywisty wpływ na budowę oferty kształcenia – potwierdzają to zmiany dokonywane w programach kształcenia, będące efektem wcześniejszych dyskusji na poziomie Rad Programowych, czy Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia. Działania sprawdzające prowadzone są w odniesieniu do innych stosowanych metod i ich efektów, zatem warto byłoby wpiąć działania weryfikujące procedury w WSZJK.

Zespół oceniający uważa iż WSZJK zawiera szereg procedur jednak powinien je doskonalić w zakresie określenia odpowiedzialności związanej z podejmowaniem działań. Taka budowa systemu może zapewnić budowanie katalogu dobrych praktyk i kultury jakości.

3. Uzasadnienie

Wydział Nauk Ekonomicznych dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* studiów I i II stopnia, i jej wyniki wykorzystuje do doskonalenia systemu. W ramach doskonalenia systemu wprowadzono dodatkową ankietę dotyczącą oceny warunków studiowania, zmodyfikowano zgodnie z sugestiami studentów zakres pytań w ankiecie dotyczącej jakości zajęć dydaktycznych, wprowadzono ankietę dla kadry akademickiej dotyczącą oceny weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia

Jednostka wdraża WSZJK w sposób systematyczny i świadomy. Struktura systemu jest przejrzysta i zapewnia udział interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym w proces weryfikacji i modyfikacji procesu kształcenia. Praca gremiów działających na rzecz jakości kształcenia jest widoczna w zachodzących zmianach oferty edukacyjnej jednostki. W swoich działaniach Rada Programowa, będąca na kierunku *Zarządzanie* centralnym elementem systemu, analizuje szereg informacji pochodzących z różnych źródeł co pozwala na szerokie spojrzenie na proces kształcenia.

Studenci uczestniczą w procesie ewaluacji efektów kształcenia poprzez opiniowanie powstałych programów studiów. Studenci są zaangażowani pośrednio w weryfikację stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Ankieta dotycząca okresowej oceny jakości pracy pracowników dydaktycznych nie uwzględnia adekwatności przyjętych metod oceniania do zakładanych efektów kształcenia. Jednostka pośrednio angażuje studentów w przygotowywanie ankiet absolwenckich jako organ opinotwórczy, wyniki ankiet zostają opracowywane w formie raportów i wykorzystywane przez Komisję Programową do ewaluacji planu i programu studiów na ocenianym kierunku studiów.

Jednostka wykorzystuje ocenę nauczyciela akademickiego w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej. Jednostka posiada również procedurę oceny zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku w formie badania ankietowego przeprowadzanego corocznie. Jednostka zapewnia powszechny dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz o jego wynikach.

4. Zalecenia

- W większym stopniu włączyć monitorowanie i ocenę realizacji praktyk zawodowych – ich efekty, sposób ich osiągnięcia i weryfikacji w działanie WSZJK;
- należy rozważyć umieszczenie w Księdze Jakości WNE odpowiedzialności za analizowanie danych płynących z realizacji poszczególnych procedur, zlecenie działań naprawczych, odpowiedzialności i terminu ich wdrożenia;
- należy dokonać aktualizacji składu gremiów działających na rzecz jakości kształcenia na Wydziale – Wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia, Rada Programowa kierunku;

- do sprawozdań Rady Programowej włączyć punkt dotyczący zaleceń – tak, by w systemowy sposób podejść do efektów działań Rady. Pozytywnym byłoby również stworzenie matrycy z zaleceniami, odpowiedzialnością ich wdrożenia i terminem ich realizacji, tak, by monitorować stopień wdrożenia zaleceń i móc się do nich odnieść w kolejnych sprawozdaniach;
- wprowadzić systemowe podejście do badania potrzeb nauczycieli w zakresie projektowania, realizacji i weryfikacji efektów kształcenia co wynika z wniosków płynących ze spotkania ZO z nauczycielami akademickimi;
- wzmocnić WSZJK w zakresie badań metod weryfikacji efektów kształcenia. Analiza kart kursów przez ZO wychwyciła nieprawidłowe metody weryfikacji efektów kształcenia (w odniesieniu do umiejętności i kompetencji społecznych), czego nie zidentyfikowały struktury systemu na WNE.
- W ankiecie oceny nauczyciela akademickiego wskazane byłoby uwzględnienie adekwatności przyjętych metod weryfikacji do zakładanych efektów kształcenia.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Uczelnia trafnie określiła słabe strony kierunku zarządzanie, które potwierdza wizytacja i ocena ZO. Są to niski poziom umiędzynarodowienia kształcenia, słabo rozwinięta współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowo-badawczymi, mała skuteczność w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania projektów, w tym dydaktycznych na kierunku zarządzanie. Silne strony w szczególności wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia i współpraca z otoczeniem znajduje potwierdzenie w wynikach wizytacji. Uczelnia i Wydział dobrze postrzega swoje szanse i powinna je w pełni starać się wykorzystać aby osłabić zagrożenia.

Dobre praktyki
brak